

3 Aruba

Nieuwe ROP ter inzage voor publiek

9 Wereld

Trump woedend over FBI-onderzoek

10 Economie

Recordjaar voor autobouwer Rolls-Royce

12 Sport

Bertens gaat voor de titel in Melbourne

Ipko-landen bezorgd over Venezuela, willen verbetering Koninkrijksrelaties

ORANJESTAD/PHILIPSBURG — De parlementen van Aruba, Curaçao, St. Maarten en Nederland vinden dat de regeringen van de vier landen samen moeten blijven zoeken naar mogelijke oplossingen voor de problemen in dit deel van het Koninkrijk, die voortvloeien uit de toestroom van vluchtelingen en migranten uit Venezuela. Dit staat in het eindconcept van de afsprakenlijst van het Interparlementair Koninkrijks-overleg (Ipko) dat gisteren op St. Maarten werd afgesloten.

Vertegenwoordigers van de vier parlementen voerden deze week af en toe felle discussies over dit onderwerp. De vertegenwoordigers van Aruba, Curaçao en St. Maarten zijn van mening dat deze zaak een aangelegenheid van het Koninkrijk is, terwijl Nederland het standpunt heeft dat het primair een taak van de eilanden zelf is, maar dat de Nederlandse regering hen daar waar nodig zal kunnen bijstaan.

In de afsprakenlijst wordt melding gemaakt van het feit dat alle vier de parlementen zich bewust zijn van de gevolgen van de toestroom vanuit Venezuela en dat zij erop aandringen dat de regeringen de handen

ineenslaan om tot mogelijke oplossingen voor deze problematiek te komen. De vier parlementen in het Koninkrijk der Nederlanden geven met betrekking tot Venezuela ook aan dat zij elkaar vaker zullen inleveren over de feitelijke situatie van hun land, over oplossingsrichtingen die worden besproken of over (voorgenomen) concrete verzoeken om hulp en bijstand. In dit verband is het van belang dat de parlementen ook over relevante data beschikken die de verschillende aspecten van deze problematiek in kaart brengen. Afgesproken is dat de parlementariërs aan de hand van de beschikbare informatie en de data-uitwisseling hun respectieve

regeringen over deze problematiek vragen zullen stellen over het gevoerde of nog te voeren beleid.

Geschillenregeling Een van de andere hoofdbrekens tijdens het overleg op St. Maarten was de introductie van een geschillenregeling voor het Koninkrijk. De partijen konden hierover niet tot een gezamenlijke verklaring komen. In de afsprakenlijst heeft iedere parlementaire delegatie een eigen standpunt. Zo stelt Nederland dat er een nieuwe fase is ingegaan met de indiening van het Rijkswetsvoorstel Geschillenregeling door staatssecretaris Raymond Knops (CDA) eind vorig jaar. Dat neemt echter niet weg dat Staten- en Kameralen nog amendementen kunnen toevoegen en dat eerdere moties ook zullen worden meegenomen, zoals de motie-Van Laar uit 2010 waarin onder meer een onafhankelijke geschillencommissie wordt voorgesteld.

Vervolg op pagina 3

‘Na 16.00 uur minder druk’

Aparte balie voor online betalers motorrijtuigenbelasting

ORANJESTAD — Wie de motorrijtuigenbelasting online heeft betaald, mensen van zestig jaar en ouder en eigenaren van een niet A-nummerbord hoeven niet in deze rij bij de Belastingdienst te staan om hun oranje kentekenplaat op te halen. Zij worden bij het bijgebouw in Camacuri doorverwezen naar een andere deur (nummer 4).

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Alle anderen moeten bij deur 2 zijn, maar de Belastingdienst wijst erop dat het niet nodig is om lang in de rij te staan. De overheidsdienst is speciaal voor de uitgifte van de nieuwe kentekenplaten geopend van 08.00 tot 20.00 uur (maandag tot en met vrijdag) en van 08.00 tot 18.00 uur (op zaterdag). De Belastingdienst constateert echter dat veel mensen er voor kiezen om in de ochtend te gaan, waardoor de rij dan relatief lang is.

Dat is echter een keuze die mensen zelf maken, want na 16.00 uur is het veel rustiger en bovendien koeler, aldus een verklaring van de Belastingdienst. De Amigoe nam gistermiddag de proef op de som en constateerde dat het ophalen van een nummerbord snel gaat, mits de vereiste papieren in orde zijn. Buiten kunnen mensen onder

een tent wachten en er staan stoelen. Binnen bij de balie worden eerst de papieren gecontroleerd en als die in orde zijn, staan meerdere medewerkers klaar om de bijbehorende nummerborden uit de opslag te halen. Inclusief parkeren en wachten was de verslaggever binnen dertig minuten klaar.

Schema

Het afhalen van de nieuwe kentekenplaten gaat volgens een schema, dat op de Facebookpagina van de Belastingdienst te vinden is. Wie de motorrijtuigenbelasting in de week van

15 tot en met 21 december 2018 heeft betaald, kan het nummerbord op maandag 14 of dinsdag 15 januari ophalen. Op woensdag 16 en donderdag 17 januari zijn de personen aan de beurt die de motorrijtuigenbelasting tussen 22 en 31 december 2018 hebben betaald.

Vandaag van 08.00 tot 15.00 uur was ook de kassa van het hoofdkantoor open, om klanten in staat te stellen hun motorrijtuigenbelasting te betalen. Andere soorten belasting konden vandaag niet worden betaald, dat kan vanaf maandag.

Meer auto's wegenspecteurs aangereden

DEN HAAG — In 2018 zijn in Nederland achttien auto's van wegenspecteurs aangereden terwijl zij een incident aan het afhandelen waren. Dat zijn er zes meer dan een jaar eerder. Rijkswaterstaat spreekt van een zorgelijke ontwikkeling en roept weggebruikers op altijd alert te zijn. De dienst

benadrukt dat een rood kruis boven de weg er nooit voor niets staat.

Het negeren van rode kruisen is al langer een probleem. Daarom zijn er op bijna veertig plekken langs de wegen borden neergezet met de tekst 'Bij rood kruis: rijstrook DICT'. Ook con-

troleert de politie er scherp op en hebben vijftig wegenspecteurs de bevoegdheid gekregen om boetes uit te delen voor het negeren van een rood kruis. In 2018 werd daarvoor een recordaantal van 1500 boetes uitgeschreven, 40 procent meer dan in 2017. De boete bedraagt 230 euro.

Londen wil korte gevangenisstraffen schrappen

LONDEN — Gevangenisstraffen van minder dan een halfjaar zouden in Engeland en Wales moeten worden geschrapt. Dat heeft de Britse minister van Gevangeniszaken Rory Stewart gezegd tegen de krant *The Daily Telegraph*. Korte gevangenisstraffen duren 'lang genoeg om je te schaden en zijn te kort om je te helen', vindt de verantwoordelijke minister.

De bezettingsgraad in de gevangenissen in Engeland en Wales is verdubbeld sinds het begin van de jaren ne-

gentig. Vorig jaar telden de gevangenissen 80.000 delinquenten. Bijna twee derde van de gevangenen die bin-

nen een jaar vrijkomen, gaat binnen twaalf maanden opnieuw in de fout. "Als je iemand voor drie, vier weken vastzet, verliezen ze hun huis, hun baan, hun familie, hun reputatie", aldus Stewart. "Ze ontmoeten een hoop interessante mensen, om het zacht uit te drukken, en dan schop je ze weer op straat."

VS: Nog geen troepen uit Syrië teruggetrokken

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben tot dusver nog geen manschappen teruggetrokken uit Syrië. Dat heeft het ministerie van Defensie gisteravond laten weten in een verklaring.

"We hebben een aantal logistieke maatregelen getroffen om een geordende terugtrekking te ondersteunen", laat het ministerie weten. Volgens een woordvoerder wordt om veiligheidsredenen niet bekendge-

maakt wanneer en hoe de terugtrekking zal verlopen. "Maar we bevestigen dat tot nog toe geen militair personeel uit Syrië is overgeplaatst."

In december vorig jaar kondigde president Do-

nald Trump aan dat hij de ongeveer 2000 Amerikaanse militairen uit Syrië zou terugtrekken. Dat besluit zorgde internationaal voor opschudding. De Amerikaanse regering maakte later bekend wel eerst garanties van Turkije te willen voor de veiligheid van de Koerdische strijders die de bondgenoten van de VS zijn in de regio.

Oostenrijk moet rekenen op meter verse sneeuw

DEN HAAG — In Oostenrijk valt de komende dagen opnieuw een dik pak sneeuw, mogelijk een meter. De Oostenrijkse meteorologische dienst heeft de waarschuwing voor de komende dagen in delen van het land verhoogd van oranje naar rood, meldt *Weeronline*.

Hoger in de bergen is kans op zeer zware windstoten van meer dan 100 kilometer per uur. Daar kan wel anderhalve meter sneeuw vallen. Door de sneeuwval en de wind neemt de kans op lawines toe.

De Duitse deelstaat Beieren, waar de noodtoestand is uitgeroepen, stuurt nog eens 500 agenten naar het gebied waar zware sneeuwval het leven heeft lamgelegd. "Er is geen reden voor paniek, maar wel voor bezorgdheid", zei de Beierse premier Markus Söder

vandaag. De noodtoestand duurt zeker nog tot dinsdag. Al met al zijn dan 5000 agenten en militairen ingezet, voornamelijk om de dikke pakken sneeuw van daken te verwijderen om instorting te voorkomen. Doordat het regent wordt de sneeuw veel zwaarder en neemt het risico op instorting fors toe. De extreme weersomstandigheden in het Alpengebied heeft deze week al zeker twaalf levens geëist. In Oostenrijk zijn verscheidene dorpen van de buiten-

Foto: AFP

Sneeuw wordt van daken verwijderd om instorting te voorkomen.

wereld afgesloten, wegen zijn dicht of zeer moeilijk begaanbaar. In tien dagen

tijd is er op sommige plaatsen al meer dan 3 meter sneeuw gevallen.

Herinnering aan onze abonnee's

Geachte abonnee,

Alle abonnees die een automatische incasso bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk verzocht om deze opdracht aan te passen. Zoals reeds vermeld, is ons abonnementsbedrag awg. 36,00 per maand geworden. Abonnees die de incasso nog niet hebben aangepast, kunnen hun openstaande saldo bij ons op kantoor opvragen. Ons telefoonnummer is **582-4333**.

U kunt uw abonnement ook online betalen, onze bankrekeningen zijn:
RBC #10031723 - Banco di Caribe #81027801 - CMB #20651903 - Aruba Bank #6000400190

Goldmine Ranch Special

The Goldmine Ranch heeft speciale voor locals en voor Nederlanders die werkzaam zijn op Aruba een leuke deal: **tours voor 85 florin!**

Voor meer informatie bel op **594-1317**

The Gold Mine Ranch Aruba:

Is op zoek naar een **vrijwilliger** of **parttimer**

Vereisten:

- Goed omgaan met paarden en goed kunnen paardrijden
- Klantvriendelijk en enthousiast
- Goed Engels kunnen spreken (Spaans is een pre)

Interesseert? Stuur ons dan een e-mail naar:
info@thegoldmineranch.com
Tel. 594-1317

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Island Asia Store

Container Nobo a Yega cu Hopi Mercancia Nobo.

Pasa bishita nos na:

Avenida Milio Croes 122 (tegenover Pricemart)

Opening hours:

Mon-Sat 9 am - 7 pm (nonstop)

Sun: 10 am - 2 pm

Tel: 583-8888

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

Casa del Mar Beach Resort, world famous for its beautiful white sandy beach and gorgeous blue-green Caribbean water, ideal for family vacations, a romantic honeymoon or just a relaxing getaway - is looking for dynamic individuals to fill the following positions:

Housekeeping Supervisor

Front Office Agent

Assistant Chief Engineer

Shift Engineer

Job Requirements:

- At least 2 to 3 years of experience in related field.
- Strong problem solving and decision-making skills
- Good presentation & pleasant manner.
- Energetic & willing to learn and grow professionally.
- Must be willing to work flexible hours.
- Strong verbal and written communication skills in English, Spanish, and Papiamentu.

We offer:

A pleasant work environment.
An attractive salary with good Secondary Employment Benefits depending on education and experience.

Call: 582-7000 extension 682 or
E-mail: hrc@casadelmar-aruba.net

Casa del Mar Beach Resort Aruba "Your Home Away From Home"

World Deal Weeks:
Dream Deals!
Fly with us to Amsterdam and beyond

From Aruba ▾

HAND LUGGAGE ONLY	as from AWG	939,-
WITH BAGGAGE	as from AWG	1099,-

From Bonaire ▾

HAND LUGGAGE ONLY	as from USD	525,-
WITH BAGGAGE	as from USD	614,-

[More offers on klm.com](#) >

Booking period: January 3 - January 31, 2019
Travel period: January 15 - November 30, 2019
(Blackout period: July 8 - July 28, 2019)

Royal Dutch Airlines

>> Exclusive baggage discounts for Flying Blue Members!

Conditions: above all-inclusive return fares (=rtn) are starting rates, including airport taxes and security, fuel and noise surcharges, excluding reservation costs depending on the point of sales. Specific bookings conditions and the General Conditions of Transportation of KLM and AIR FRANCE apply. For further conditions see www.klm.com. Above mentioned special can be booked via www.klm.com or you can visit our KLM passage office (Goddard Catering Building z/n, Hato International Airport) or your travel agent.

24 januari 2019
Veiling | Findishi | Public Auction

Krachtens artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba juncto artikel 68 Overgangswet

I Woonhuis | Oranjestad | Residential | Inzetprijs: Afl. 155.000,00

Het recht van erfpacht tot achttien augustus tweeduizend acht en vijftig (18-08-2058) op een perceel domeingrond groot, zeshonderd negen vierkante meter (609 m²), gelegen te Eagle in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie N nummer 1482, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als “Caya Eleuterio (Boes) Orman 118-D” (voorheen “Arendstraat 118-D”).

II Woonhuis | Pos Chiquito | Residential | Inzetprijs: Afl. 752.000,00

Het recht van erfpacht tot negen en twintig augustus tweeduizend veertig (29-08-2040) op een perceel domeingrond, groot negenhonderd vijf en dertig vierkante meter (935 m²), gelegen te Pos Chiquito in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba Derde Afdeling Sectie G nummer 698, met het daarop gebouwde betonstenen woonhuis met drie appartementen, plaatselijk bekend als “Pos Chiquito 101-B”.

Krachtens beslag

III Grond | Oranjestad | Residential | Inzetprijs: Afl. 79.920,00

een perceel eigendomsgrond groot, een duizend eenhonderd tien vierkante meter (1.110 m²), gelegen aan de Laurens Costerstraat in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie P nummer 2585. *Hiervoor is niet mogelijk een onderhandsbod te doen.*

Onderhandse (onvoorwaardelijke) biedingen zijn niet meer mogelijk.

Indien het registergoed niet vrij van gebruik door de eigenaar wordt opgeleverd, kan de koper eventueel de ontruiming bewerkstelligen uit kracht van de grosse van het proces-verbaal van veiling en kwijting. Aan eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze advertentie kunnen geen rechten worden ontleend.

Op de openbare verkoop zijn de Algemene Veilingsvoorwaarden van Executieveilingen (AVVE) en de Bijzondere Veilingsvoorwaarden van toepassing. Deze liggen ter inzage op ons kantoor. De AVVE zijn gedeponeerd ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg Aruba. Bieders dienen een middels bankgarantie financiële gegoedheid aan te tonen en een geldig legitimatiebewijs te overleggen.

Voor nadere info: Mw. Jacky Harms
jacky.harms@notarisaruba.com
Notariskantoor Yarzagaray
L.G. Smith Boulevard 20 | Oranjestad
Tel: (+297) 582 2850
Openingstijden op werkdagen: 08:00 - 12:00 & 13:30 - 17:00

www.notarisaruba.com

University of Aruba

Burn-out a gift or a threat?

Burn-out is de epidemie van de 21ste eeuw, die zich manifesteert bij mensen die zich veel te lang sterk houden. Mensen met een groot verantwoordelijkheidsgevoel, hoge werkdruk en mentaal belastende functies. Een categorie mensen die blijven doorgaan tot hun lichaam en brein niet meer kunnen meewerken. In deze lezingen laat Sharon Burgler u kennis maken met het fenomeen burn-out op de werkplek en hoe burn-out kan leiden tot positieve aspecten, wanneer u zich heroriënteert op de beslissingen die u maakt. Het is heel waarschijnlijk dat de angst voor de confrontaties met burn-out ons allemaal een keer raakt in het leven.

Spreker

Sharon Burgler heeft als Levenskrachtexpert meer dan 20 jaar ervaring als interim-manager, executive coach en trainer van medisch specialisten, juristen, bankiers, economen, ingenieurs, officieren, directiegroepen en Raden van commissarissen in grote organisaties. De unieke mentale behoeften van hoogopgeleiden op de rand van of met ervaring van burn-out is waar zij zich in gespecialiseerd heeft.

Datum: Woensdag, 16 januari
Tijd: 7 pm
Aula, Universiteit van Aruba
J.E. Irausquinplein 4
Toegang is gratis

Voor meer informatie
www.ua.aw / 5262259

Vanaf maandag

Nieuwe ROP ter inzage voor publiek

ORANJESTAD — Het nieuwe Ruimtelijk Ontwikkelings Plan (ROP) ligt vanaf maandag een maand ter inzage bij het kantoor van Directie Infrastructuur en Planning (DIP). Dat heeft de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber (POR) deze week bekendgemaakt. Het publiek heeft een maand de tijd om klachten of zienswijzen in te dienen.

De inzageperiode is conform de wet van de Raad van Ruimtelijke Ontwikkeling (RRO). De minister laat weten dat dit het moment is om een klacht of een suggestie in te dienen. In het verleden is de samenleving onvoldoende geïnformeerd over de mogelijkheid om bezwaren in te dienen die deel uitmaken van het ROP, vindt hij. Oduber roept met name particulieren op die een eigendomsterrein hebben dat binnen het bescher-

mingsgebied valt. Deze personen hebben inzage en kunnen nu goed zien of hun terrein binnen de grenzen valt.

Raad
Volgens de minister is het afgelopen decennium ook onvoldoende gebruik gemaakt van de RRO. “De samenstelling van de huidige Raad voor Ruimtelijke Ontwikkeling toont een goede balans tussen infrastructu-
rele economische ontwikke-

ling en diegenen die het milieu beschermen”, zegt hij. “Dat maakt de commissie sterker en actiever.”

Aanpassingen
Na de inzageperiode van vier weken gaat de overheid samen met de RRO aan de slag met de ingediende bezwaren en kunnen er nog twee maanden lang correcties en aanpassingen gemaakt worden aan het nieuwe ROP. “En dan gaat het nieuwe ROP voor begin april nog in”, zegt de minister. Ondertussen wordt ook een begin gemaakt met het opstellen van de voorschriften, het ROP-v. Deze moeten bescherming en verantwoording brengen voor de samenleving en de overheid bij het naleven van het ROP, aldus de minister.

Cocaïne, marihuana en heroïne 6 jaar cel voor invoer drugs

ORANJESTAD — Het gerecht in eerste aanleg heeft onlangs een man voor zijn aandeel in de smokkel van ruim 123 kilo cocaïne, ruim 75 kilo marihuana en ruim 2,2 kilo heroïne veroordeeld tot zes jaar cel met aftrek van voorarrest.

Het plegen van het delict vond vorig jaar april plaats, zo publiceerde de *Amigoe* op 21 april. De Dash 8 van het Reddings- en Coördinatie Centrum (RCC) van de Kustwacht Caribisch Gebied (KWCARIB) ontdekte in de nacht van vrijdag 6 op zaterdag 7 april een vaartuig in de territoriale wateren van Aruba. Het steunpunt Aruba werd ingeschakeld en een Super Rhib werd erop af gestuurd. Het onverlichte vaartuig werd tot stoppen gemaand. De vier Venezolaanse opvarenden konden zich niet identificeren. Zij werden samen met de boot naar Savaneta gebracht en tijdens een grondige controle van het vaartuig werden diverse pakketten aan boord aangetroffen, maar de toenmalige woordvoerder van de Kustwacht kon niet aangeven om wat voor soort drugs het ging. De vier mannen werden aangehouden en het vaartuig met toebehoren werd in beslag genomen.

Jerrycans
De behandeling van deze strafzaak vond vorig jaar november plaats. De officier van justitie eiste tegen de verdachte en twee anderen zeven jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest, dat staat in het rechtbank-verslag dat dagblad *Diario*

Rechtbank (archieffoto).

op 19 november publiceerde. Tegen de kapitein was acht jaar geëist. Hij zou de verdachte en zijn vrienden hebben geronseld om met hem drugs naar Aruba te vervoeren op zijn boot ‘El Original’. De drugs waren in zeven jerrycans verstopt. Bij Westpunt zou de kapitein via zijn telefoon van de contactpersoon op Aruba te horen hebben gekregen dat de overdracht op dat moment te riskant was. Hij zou hebben besloten om terug te varen naar Venezuela en werd toen door de Kustwacht ontdekt. De kapitein zou tegen de Kustwachtfunctionarissen meteen hebben gezegd dat er drugs verscholen waren in de jerrycans. Naast de drugs zou ook een doos met 38 kogels zijn aangetroffen aan boord.

Munitie
De rechter deed op 7 december uitspraak. Bewezen werd geacht dat de man samen met anderen opzettelijk drugs probeerde in te voeren naar Aruba. De invoer van

de coke en heroïne en de invoer van marihuana waren twee aparte tenlasteleggingen. Van de derde tenlastelegging, dat de man bewust munitie had ingevoerd, vond de rechter dat dit niet kon worden bewezen. “Voor een veroordeling ter zake van het voorhanden hebben van munitie in de zin van de Vuurwapenverordening is vereist dat er sprake is van een zekere mate van bewustheid bij de verdachte omtrent de aanwezigheid van die munitie. Van een dergelijke mate van bewustheid is niet gebleken. De verdachte zal daarom ten aanzien van dit feit worden vrijgesproken”, aldus het vonnis. De rechter vond dat de hoeveelheid aangetroffen verdovende middelen duidelijk aangaf dat deze drugs bestemd waren voor de handel. Aan de andere kant was de verdachte niet eerder veroordeeld. De rechter veroordeelde hem tot zes jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest, een jaar minder dan door de officier van justitie was geëist.

Weggefietst
In Dakota bleken de bureu getuige te zijn geweest van diefstal van een fiets. Een jongen ging woensdagochtend van huis en ontdekte, toen hij ‘s middags thuis kwam, dat zijn fiets en fiets-schoenen waren gestolen. Hij lichtte zijn moeder in, die op haar beurt via WhatsApp contact legde met de bureu. Tegelijkertijd werd de politie gebeld en de centrale post stuurde een patrouille ter plaatse. Terwijl ze met de jongen spraken, kwam het buurmeisje vertellen dat ze al drie dagen een man, herkenbaar aan een tatoeage in zijn nek, in de buurt had zien rondfietsen op een mountainbike. De buurman gaf intussen aan de moeder door dat ook hij de man op de mountainbike had gezien en hij sleepte een andere fiets met zich mee. De buurman zei ook dat hij had gezien dat de man een rugtas vol spullen bij zich had. De moeder besloot vervolgens om naar het politiebureau te gaan en aangifte te doen.

Scooter-loos
In de buurt van EPB Hato is woensdag een motor achtergelaten. De centrale post kreeg hier een melding van en stuurde er een patrouille naar toe. Het voertuig bevond zich in de mondi en bleek een scooter te zijn, een Keeway Matrix 150 cc. De persoon die de politie had ingelicht, kwam naar de agenten toe. Hij vertelde dat hij de scooter sinds dinsdagmiddag in de mondi had gezien en dit tegen zijn vader had gezegd. De politie besloot om de scooter mee te nemen. Een sleepdienst werd gebeld en bracht het voertuig naar de politiegarage van Balashi.

Ipko-landen bezorgd over Venezuela, willen verbetering Koninkrijksrelaties

Vervolg van pagina 1

Nog voor het eerstvolgende Ipko dat in juni wordt gehouden in Den Haag willen de Tweede Kamerleden een plenair debat hierover hebben gehad. MEP-fractie-leider Rocco Tjon zei gisteren tegen de *Amigoe* dat de Arubaanse delegatie met name hiermee tevreden is gestemd. Aruba’s standpunt in het einddocument is daarom ook mild. Curaçao en St. Maarten zijn daarentegen kritischer in hun standpunt. Alle vier de landen geven aan zo snel mogelijk tot een

geschillenregeling te willen komen.

Koninkrijksrelaties
Ook hebben de parlemen-ten van Aruba, Curaçao, St. Maarten en Nederland met elkaar besloten dat er meer aandacht zal moeten worden besteed aan de onderlinge relaties binnen het Koninkrijk. Het onderwerp blijft voorlopig op de agenda en er wordt een Ipko-werk-groep ingesteld met daarin twee leden uit elke delega-tie. Doel van de werkgroep is de bestaande knelpunten, waaronder een visie op het

Koninkrijk, bevoegdheids-verdeling, inspraak in wet-ten, waarborgfunctie en onderlinge contacten nader uit te werken. Ook zullen deskundigen op het gebied van staatkundige verhoudingen in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk worden uitgenodigd om uit te leggen hoe die landen omgaan met hun overzeese gebieden.

Verkiezingswaarnemingen
Tenslotte hebben de vier landen elkaar op de hoogte gebracht hoe ver zij zijn met hun implementatie van Sustainable Development

Goals (SDG’s). Er waren presentaties over de huisvesting en de vuilstort op St. Maarten na orkaan Irma. Ook was er een notitie voor wat betreft verkiezingswaarnemingen. De delegaties verklaren daar waarde aan te hechten en gaan hun respectievelijke landen vragen daar invulling aan te geven. Over de formulering van dit onderdeel van de afsprakenlijst moest echter nog worden onderhandeld aan het eind, aangezien het voor enkele landen toch wel gevoelig lag, verklaarde Tjon aan de *Amigoe*.

Strafzaak tegen Paul Croes

Zaak-Ibis maandag voor de rechter

ORANJESTAD — De behandeling van de zaak-Ibis begint maandagochtend om negen uur. 23 verdachten moeten zich voor de rechter verantwoorden, één van hen is oud-minister Paul Croes (AVP).

De eerste dagen van dit omvangrijke strafproces staan in het teken van de persoonlijke omstandigheden van de verdachten. Het requisitoir van de officier van justitie, waarin het Openbaar Ministerie (OM) duidelijk stelt wat ze van de gepleegde feiten vindt en welke straf ze eist, gaat donderdag van start, maar ook dit zal enkele dagen in beslag nemen. Daarna komt de verdediging aan de beurt, vanaf 22 januari.

Terugblik
De zaak-Ibis begon op 28 maart 2017, toen het OM bekendmaakte dat (onder andere) minister Croes werd verdacht van ‘actieve en passieve omkoping’ en ambtsmisbruik, door steekpenningen aan te nemen in ruil voor een ontheffing van de arbeidsmarkttoets. Het verkregen geld is mogelijk

Paul Croes in 2017, samen met advocaat Marije Vaders.

opzettelijk witgewassen. Bij het onderzoek waren de Landsrecherche, het Recherche Samenwerkingsteam (RST) en het Korps Politie Aruba (KPA) betrokken. De aanleiding van het onderzoek waren berichten op Fa-

cebook. Vanwege de ‘complexiteit van het fraude-onderzoek’ lukte het de autoriteiten vijf maanden later (21 augustus) om Croes aan te houden. Zijn verblijf in het Korrektie Instituut Aruba (KIA) duurde

tot 14 november. De rechter-commissaris besloot weliswaar om de detentie van Croes te verlengen, maar zijn voorlopige hechtenis werd geschorst, waardoor hij zich dus buiten de gevangenis vrij kon bewegen.

Luchthaven reageert op klacht Drukste weekend AAA: meer dan 25.000 passagiers

Foto: AAA

ORANJESTAD — Bij Aruba Airport Authority (AAA) moesten afgelopen weekend de mouwen worden opgestroopt. Op zaterdag 5 januari verwerkte luchthaven Reina Beatrix zo’n 14.400 passagiers en op zondag 6 januari 10.631 passagiers. Daarmee is het eerste weekend na de jaarwisseling traditioneel het drukste weekend van het jaar een ‘super weekend’. Het leverde AAA ook een klacht op, via Trip-Advisor.

AAA had verschillende maatregelen genomen om de doorstroming te bevorderen, zodat passagiers goed naar hun vlucht werden begeleid, mits ze zich hielden aan de geadviseerde tijd om drie uur voor vertrek aanwezig te zijn. De organisatie heeft de passagiers ‘getimed’ vanaf het moment van inchecken tot aan de gate. Op het drukste moment hadden passagiers die naar de Verenigde Staten vlogen, zo’n twee uur nodig. “Hoewel de rijen lang waren, waren alle stakeholders aanwezig om het proces in goede banen te leiden en te zorgen dat het bleef doorstromen”, laat AAA weten.

Negatieve recensie
De afgelopen dagen circu-

leerde op sociale media een klacht, die was gepost op de Amerikaanse reiswebsite Trip-Advisor, een reisbeoordeling van een Amerikaanse passagier. Hij beweerde zijn American Airlines-vlucht zaterdag te hebben gemist, omdat het 4,5 uur duurde om bij de gate te komen. De Amerikaan was, naar eigen zeggen, samen met nog zo’n twintig andere passagiers. Luchthavendirecteur James Fazio reageerde op de klacht en stelde dat de reiziger in kwestie pas anderhalf uur voor vertrek aanwezig was, terwijl AAA adviseert om minimaal drie uur voor vertrek naar de VS aanwezig te zijn, ook

in de minder drukke periodes. Uit onderzoek van AAA blijkt dat verschillende passagiers de betreffende vlucht hadden gemist, omdat ze dertig minuten voor vertrek pas bij het eerste controlepunt van de Amerikaanse douane aankwamen en daarmee veel te laat waren om hun vlucht te kunnen halen.

Passagierservaring
Fazio zegt dat ‘de passagierservaring belangrijk is en het spijt ons om te horen dat een passagier zijn vlucht vanaf Aruba heeft gemist’. Ook reageert hij: “Vanuit het perspectief van de luchthaven hebben we er goed op toegezien dat alle sleutelpersonen de passagiersstroom efficiënt verwerkten tijdens deze uitzonderlijke periode. Maar of het nu ‘super weekend’ is of niet, ons advies blijft hetzelfde: alle passagiers moeten drie uur van tevoren aanwezig zijn op de luchthaven om ongemaakt te voorkomen.”

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De *Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Geen doorgang

Met deze grote oranje markeringen is de afslag van uit Sero Patrishi naar de hoofdweg Sero Blanco afgesloten. Op de hoofdweg staan dezelfde oranje markeringen ter hoogte van supermarkt Bo Wah. Deze wegafsluitingen hebben te maken met de aanleg van een zogeheten papercliprotonde, als verbinding op de Watty Vos Boulevard die in dit gebied in aanleg is.

Van kerst naar carnaval

Bij het kantoor van de Directie Volksgezondheid (DVG) zijn ze maar wat trots op hun carnavalskerstboom. Elk jaar halen de medewerkers de kerstballen eruit en doen ze er handgemaakte carnavalsmaskers in.

Foto: Mirre de Rosario

Geen doorgang.

Op een rij

Tijdens de Fakkeloftocht afgelopen zaterdag stonden er rijen bij de verschillende bars van de carnavalsgroepen. Maar de nood was ook hoog, gezien de rijen bij de mobiele toiletten in de optocht.

Iedereen wil een kavel

Drukte bij de Directie Infrastructuur en Plan-

ning (DIP), gisteren. Het was vrijdag de laatste dag waarop loten konden worden ingevuld voor de kaveltrekking van carnaval.

Aanstaande maandag vindt de trekking plaats en dan wordt duidelijk wie allemaal een (vent-) kavel krijgt langs de carnavalsroutes in Oranjestad en San Nicolas.

Nieuwe activisten op papier

Journalist Luis Villegas gaf gisteren in de Nationale Bibliotheek een workshop over activistisch publiceren. Hij besprak samen met een groep geïnteresseerden methodes voor onderzoeksjournalistiek, schrijven en cartoons maken. De workshop mondde uit in een interessante discussie over onder meer de rol van de

media op Aruba, de cultuur van angst en fake news.

Foto: Nadine Salas

Van kerst naar carnaval.

Foto: Arvin Rasmijn

Foto: Melissa Stumper

Op een rij.

Foto: Arvin Rasmijn

Repair Center

Now repairing phones

ANALYTISCH • SAMENWERKEND • PROFESSIONEEL

SENIOR MEDEWERKER PENSIOENADMINISTRATIE

ALGEMEEN PENSIOENFONDS SINT MAARTEN (APS)

ORGANISATIE

Het Algemeen Pensioenfonds van Sint Maarten is een zelfstandige eenheid en maakt deel uit van de portefeuille van de Minister van Financiën. De organisatie bestaat sinds 2010 en verzorgt de pensioenen van ruim 4.500 actieve, voormalige en gepensioneerde ambtenaren van Sint Maarten. Het doel is om een hoogst mogelijk rendement van het kapitaal te behalen met minimale financiële risico's. De APS heeft de afgelopen jaren een stevig fundament gelegd voor een betrouwbare pensioenuitvoering. De organisatie staat voor transparantie en betrouwbaarheid. De nadruk ligt nu op het verscherpen van processen en communicatie richting onze participanten, werkgevers en stakeholders.

FUNCTIE

Legt verantwoording af aan de manager Pensioenuitvoering & Rapportage. Is primair verantwoordelijk voor een correct onderhoud en controle van de pensioenadministratie. Controleert pensioenrechten en uitkeringsbedragen van deelnemers o.b.v. de pensioenlandsverordening en aanverwante wet- en regelgeving. Beheren van het pensioenadministratiesysteem. Fungeert als aanspreekpunt voor de systeemadministrateur. Bewaakt voortgang en doorlooptijden van mutatieverwerking. Voert actuariële analyse uit en helpt bij het opstellen van actuariële rapporten.

Fungeert als klankbord en vraagbaak voor medecollega's op de afdeling. Begeleid medewerkers Pensioenadministratie Back Office en Pensioenadministratie Front Office. Signaleert knelpunten c.q. verbeterpunten in de bedrijfsvoering op het gebied van systemen, processen en kennis, gericht op het waarborgen van een betrouwbare dienstverlening.

PROFIEL

De Senior Medewerker Pensioenadministratie is een sterk financieel en/of actuariële administratief onderlegde professional met kennis van het product pensioenen. Secuur bij het uitvoeren van de werkzaamheden maar ook kritisch en doortastend. Met een persoonlijke benadering de samenwerking zowel intern als extern waarborgen en bevorderen. Weet zeer discreet om te gaan met gevoelige informatie. Heeft een financieel/ administratief HBO opleiding en een gelijkwaardig werk- en denkniveau. Minimaal 2 jaar relevante recente werkervaring bij het actuarieel of de administratie van een pensioenfonds, financiële instelling of een levensverzekeraar. Analytisch sterk. Denkt proactief en oplossingsgericht mee bij specifieke vraagstukken. Klant en servicegericht. Ervaring en kennis van het pensioenadministratiesysteem Maia. Uitstekende beheersing van Nederlands en Engels zowel mondeling als schriftelijk.

Contact Darshana Persaud (+5999) 736-0875

CREATE IMPROVE INSPIRE

PROCEDURE

Geïnteresseerden kunnen hun motivatiebrief en CV mailen tot uiterlijk 19 januari 2019 naar: recruitment@balancecaribbean.com

Een referentiecheck en psychologisch onderzoek maken deel uit van de procedure.

Meer informatie over de functie en de procedure is te vinden op: www.balancecaribbean.com

Voor vragen kan contact opgenomen worden met mevr. Darshana Persaud via (+5999) 736-0875.

(sporen van) een zeeschildpad gezien?

Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93

"What about... The beach today, nice- clean- and pure white sand..."

Aruba is Beautiful! ...And Clean...

Support: Fundacion Aruba Limpi

583-8383

Bezoek onze website voor recente vacatures: www.balancecaribbean.com

Veerkracht betaalinfrastructuur na rampen bevorderen

MIAMI — De Caribische regio is heel erg afhankelijk van toerisme en loopt juist meer risico op natuurrampen. Om de veerkracht van de eilanden te verbeteren en de economie te herstellen na een humanitaire ramp, is het belangrijk dat ook de betaalinfrastructuur wordt gestimuleerd en ontwikkeld. Dat is het onderwerp van een presentatie over ‘Smart Islands: Developing resilience via connected solutions’ door Rodrigo de Paula, hoofd Acceptance and Business Development van Mastercard in Miami.

door onze verslaggever
Nadine Salas

“Toerisme is belangrijk voor de regio, uit cijfers blijkt dat veel Caribische eilanden voor zo’n 60 tot 70 procent afhankelijk zijn van het toerisme. En zo’n 50 procent van de activiteiten komt voort uit kleine tot middelgrote bedrijven. Tegelijk zien we dat zo’n 63 procent van de natuurrampen die wereldwijd plaatsvindt, bij Small Island States (Sids) zijn. Dus het is geen kwestie wanneer er een natuurramp plaatsvindt, maar waar.” De Paula geeft als voorbeeld Puerto Rico, waar na het passeren van orkaan Maria in 2017 een half jaar later zo’n 60 procent van de bedrijven niet of slechts gedeeltelijk terug in bedrijf was. Om voorbereid te zijn op rampen en bij te dragen aan dit herstelproces, heeft het bedrijf drie actiepunten geformuleerd om de veerkracht te vergoten, waarbij het samenwerkt met partners zoals lokale overheden, toeristenbureau’s, banken, de financiële industrie en de Wereldbank bijvoorbeeld. De eerste betreft de uitgave van identiteitskaarten met een chip, die ook gebruikt kunnen worden voor betalingen. Daarnaast moet het aantal betaalpunten waar kaarten geaccepteerd wordt omhoog. Tot slot moet het verzamelen en analyseren van betaaldata leiden tot slimme toepassingen.

Slimme identiteitskaarten
Overheden kunnen identiteitskaarten uitgeven met biometrische identificatie en een chip, waar een betaalbaarheid aan gekoppeld is. Ook zou er beleid moeten komen om het gebruik hiervan te stimuleren onder de bevolking, door overheden bijvoorbeeld uitkeringen en pensioenen uit te laten keren op een dergelijke kaart in plaats van contant of per cheque. Dat is geen toekomstmuziek, in Nigeria en Kenia heeft Mastercard samen met de overheid al een dergelijke kaart geïntroduceerd, waardoor mensen op de dag van de uitkering niet helemaal meer naar de stad hoeven en ook niet het risico lopen onderweg overvallen te worden. Maar ook in het openbaar vervoer bewijst een dergelijke kaart zijn nut, legt De Paula uit. Zo introduceerde de overheid van Guatemala twee jaar terug een dergelijke kaart waardoor buschauffeurs niet meer het risico lopen overvallen te worden of zelfs om te komen bij bevoeringen. En zo heeft de overheid van Uruguay besloten dat bedrijven hun salaris niet meer mochten uitkeren per cheque. Dit helpt ook de mensen die ‘unbanked’ zijn, ze hoeven geen bankrekening te openen om gebruik te maken van de elektronische betaalbaarheid.

Noodhulp
Wanneer er een natuurramp

Bij de ‘Innovation showcase’ laat een medewerker live geografische betaaldata zien van New York.

plaatsvindt kan de overheid de noodhulp uitkeren via de uitgereikte kaarten. Via de database in handen van de overheid, een techniek die Mastercard heeft ontwikkeld, kunnen deze kaarten ook werken wanneer er even geen stroom of internetverbinding is. De gegevens worden achteraf geactualiseerd. Het bedrijf heeft ervaring hiermee, in Europa opgevangen vluchtelingen kregen een dergelijke identiteitskaart, waarmee ze hulpgoederen konden afrekenen in bijvoorbeeld opvangkampen. “Als er veel van dergelijke kaarten zijn uitgereikt dan kan de infrastructuur zich sneller herstellen na een ramp, en je kunt identificeren wie er nog in leven is en wie er recht heeft op hulp”, zo legt De Paula uit. In het Caribisch gebied is het bedrijf nog in onderhandeling

met verschillende overheden over een dergelijke kaart.

Acceptatiepunten
Meer betaalkaarten uitgeven werkt natuurlijk niet als je niet voldoende acceptatiepunten hebt waar je kan betalen”, zegt De Paula. De voetafdruk voor acceptatiepunten is nog laag in het Caribisch gebied, er zijn gemiddeld zes acceptatiepunten per 1000 mensen. “In volwassen markten zoals de Verenigde Staten zijn er 60 per 1000 mensen. Je ziet hoe groot het gat is dat nog gedicht moet worden.” De betaalautomaten zijn relatief duur voor kleine ondernemers in de Cariben, zo’n 700 dollar. Tegenwoordig is het echter ook mogelijk om van je smartphone een elektronisch betaalpunt te maken en dat kan een uitkomst zijn voor deze groep. “De

Rodrigo de Paula bij de presentatie.

overheid zou ook nieuwe spelers op de markt met dergelijke innovatieve oplossingen moeten stimuleren”, zegt De Paula. “En uit ons eigen onderzoek is gebleken dat hoe meer elektronische betaalpunten er zijn, hoe meer toeristen uitgeven op bestemming.” Daarnaast zou het gestimuleerd moeten worden dat het toerisme en ondernemingen die zich richten op het toerisme, idealiter over het hele eiland verspreid moeten zijn, zodat wanneer een bepaalde regio lijdt onder een ramp, in andere regio’s de bedrijvigheid kan doorgaan.

Smart data
“Wanneer iemand met een dergelijke kaart begint te betalen dan wordt er geanonimiseerde data verzameld. Bijvoorbeeld hoeveel benzine wordt er afgerekend, hoeveel wordt uitgegeven aan eten.

Met deze rapporten kunnen ook toeristenbureaus en bedrijven geholpen worden hun ideale bezoeker te identificeren voor hun communicatiestrategie”, zo legt De Paula uit. In tegenstelling tot marktonderzoek is het recente en harde data.

Filantropische data
Bij natuurrampen kan Mastercard data ook gratis ter beschikking stellen aan overheden, via het Mastercard Center for Inclusive Growth voor filantropische data. “Zes maanden na het passeren van orkaan Maria kon Mastercard precies laten zien aan de hand van dergelijke data in welke regio’s van Puerto Rico nog geen gebruik gemaakt werd van elektronische betalingen en in welke gebieden de economie was hersteld en in welke nog niet of onvoldoende”, aldus De Paula.

Salud! Werk en gezondheid

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

Er is veelal een scheiding tussen de curatieve zorg, zoals ziekenhuiszorg, en bedrijfsgeneeskundige zorg. In de curatieve zorg is vaak maar beperkt aandacht voor arbeid. Het is natuurlijk al een hele klus, die veel tijd en geld vraagt, om ziekten te genezen. Vaak schieten daarvoor al de middelen tekort. Toch is er veel voor te zeggen meer aandacht voor arbeid te incorporeren in de zorg. Onderzoek leert dat participatie in arbeid, gezondheidskundige voordelen met zich meebrengt. Inkomens uit arbeid zorgt voor betere sociale omstandigheden. Werk biedt structuur, collegiale contacten en zingeving.

Ook hebben werkende mensen meer dan mensen die buiten het arbeidsproces staan, een *sense of belonging*, een gevoel ergens bij te horen. Zij voelen zich minder geïsoleerd. Werkloosheid daarentegen gaat vaak gepaard met gezondheidskundig risico’s. Mensen hebben minder inkomen, voelen zich er niet bij horen en hebben gebrek aan zingeving. Depressies en andere psychische klachten komen er meer voor. Bij ziekte of gebrek wil het niet direct zeggen dat iemand volledig arbeidsongeschikt is. Vaak is aangepast werk mogelijk, waardoor de band met het werk blijft houden, de wel aanwezige functionele mogelijkheden blijft gebruiken en vaak succesvoller herstelt en re-integreert.

Samenwerking
In Nederland en andere geavanceerde landen worden steeds meer initiatieven genomen om in de zorg ook aandacht voor werk te organiseren. Er wordt ook in de behandelprotocollen kennis over arbeid en gezondheid geïncorporeerd. Ook worden afstemming en samenwerking tussen artsen voor arbeid en gezondheid, zoals bedrijfsartsen en verzekeringsartsen, en de curatief werkende artsen, verbeterd. Met onder andere protocollen waarin beoordeling van arbeidsgeschiktheid, begeleiding bij arbeids re-integratie en medische behandeling worden geïntegreerd, wordt die samenwerking bevorderd. Met een moeilijk woord spreken deskundigen over het belang van een multifactoriële benadering van de ziekte en gezondheid. Niet alleen een biomedische aanpak, maar een biopsychosociale aanpak zou nodig zijn, juist ook bij chronische aandoeningen. Zoals lichaam en geest onafscheidelijk zijn, zo leeft en functioneert een mens altijd in een sociale context, inclusief een werkomgeving.

‘Ouders moeten ook tijdens carnaval jonge kinderen beschermen’

ORANJESTAD — Parlementariër Sue Ann Ras (MEP) trekt aan de bel. Volgens haar maken ouders die zeer jonge kinderen meenemen naar een carnavalsevenement dat tot na tien uur ’s avonds doorgaat, zich schuldig aan kindermisbruik. “Kinderen hebben recht op veiligheid, bescherming en gezondheid, maar hoe leren ze dat als hun ouders hen dat niet bieden?”

Ras is ook lid van de vaste commissie Sociale Zaken, Gezin, Ouderenzorg en Volksgezondheid. Ze wijst erop dat de regering 2019 heeft uitgevoerd tot het Jaar van de Familie. “Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Maar het gebeurt steeds meer dat het de ouders zelf zijn die misbruik maken van hun kind en de rechten van hun kind schenden.”

Carnaval
“Als je besluit om een kind

te krijgen, verandert dat je leven, of je dat nu wil of niet. Bepaalde dingen die je deed, kun je met een kind niet meer doen. Je moet bereid zijn om je levensstijl te veranderen”, vindt Ras. Tijdens de Fakkeloptocht viel het de parlementariër – die overigens zelf als carnavalist in de groep van Los Laga Bai zat – op dat veel ouders met relatief jongere kinderen tot na tien uur ’s avonds bij de parade bleven. “Ik zag zelfs kinderen van amper drie jaar oud.” Ras begrijpt dit niet. “Die ouders

kunnen wel zeggen dat ze goed bezig zijn, omdat ze hun kind niet bij een oppas laten of alleen thuislaten. Maar ze nemen het kind wel mee naar een evenement dat helemaal niet geschikt en niet gezond is voor zo’n jong kind. Dat is ook een vorm van kindermisbruik.”

Sociaal gedrag
Ras stelt dat een familie de taak heeft om een kind sociaal gedrag aan te leren. “Het aanleren van sociale normen en waarden is essentieel voor het socialisatieproces van een kind. Wat we echter op straat zien of op sociale media, past niet in het morele plaatje.” De parlementariër merkt op dat de samenleving roept om harde straffen tegen kindermisbruikers.

“Op het moment dat je een misbruiker een straf oplegt, is de schade aan het kind echter al toegebracht.” Ras kijkt liever naar de basis van de opvoeding. “Hoe kunnen we het een kind uitleggen als het de eigen ouders zijn die de schade veroorzaken en dat dit ook nog sociaal geaccepteerd is. Laten we het

eens omdraaien, stel je voor dat de overheid ouders sancties gaat opleggen als ze met hun kind op een plek zijn waar het eigenlijk niet verantwoord is. Eigenlijk zouden ouders moeten worden opgevoed en moeten leren welke verantwoordelijkheden ze ten opzichte van hun kind hebben.”

Jaar van de familie

Het kabinet Wever-Croes heeft 2019 uitgeroepen tot het Jaar van de Familie. De term ‘familie’ verwijst naar sociale groepen die bestaan uit een vader, moeder en hun kinderen. Een familie is een groep personen die een relatie met elkaar hebben. Ras: “De realiteit is echter dat een familie tegenwoordig uit zeer verschillende samenstellingen kan bestaan. De basis is echter dat een familie moet zorgen voor harmonie, vertrouwen, veiligheid, respect, affectie, bescherming en noodzakelijke steun om problemen op te lossen.”

Kerstcadeau voor honden en katten

ORANJESTAD — Het hotel Riu Palace Antillas gaf onlangs een fijn kerstcadeau aan liefdadigheidsinstelling Sgt. Pepper’s Friends. De stichting die zich richt op het opvangen van straathonden en katten en klaar te maken voor adoptie ontving van het management van het hotel een lading voor, halsbanden en andere nuttige geschenken. Sgt. Pepper’s Friends, dat in 2015 is opgericht door de op Aruba woonachtige wellness ondernemer Rachel Brathen, vangt straatdieren op, geeft ze verzorging, voorziet ze van een vaccinatie, een chip en een sterilisatie. Uiteindelijk worden deze honden en katten aangeboden voor adoptie op zowel Aruba als in het buitenland. In een persbericht laat het management van Riu Palace Antillas weten dat dit niet de eerste keer is dat zij aan deze stichting doneren en dat zowel zij als de vertegenwoordigers van de stichting erg blij zijn met deze kerstdonatie. Voor meer informatie over de stichting, kijk op de website van Sgt. Pepper’s Friends op www.sgtpeppersfriends.com.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption
www.arubaanimalshelter.com

Spanning loopt hoog op in rechtszaal

Parman: Noodregeling nadelig voor Ennia

WILLEMSTAD — De spanning liep donderdagochtend hoog op in de rechtszaal bij de behandeling van het kort geding dat Parman International, eigenaar van Ennia, heeft aangespannen tegen de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). Volgens Parman International geeft de CBCS een onjuiste weergave van de feiten, maar aan de andere kant stelt de CBCS dat Parman onwaarheden vertelt. Parman International bracht gisterochtend naar voren dat er sinds het uitroepen van de noodregeling ‘forse verliezen zijn geleden’.

Dit doordat de rekeningen op naam van Ennia bij de Amerikaanse bank Merrill Lynch zijn bevroren. “De waarde van de aandelen van verschillende fondsen waarin werd geïnvesteerd, is in de tussentijd flink gedaald. Ten tijde van het uitroepen van de noodregeling stond er een bedrag van in totaal 560 miljoen aan cash en cash equivalents op die rekeningen. De CBCS voert aan dat er nu nog 410 miljoen gulden op die rekeningen staat. Parman kent de juiste bedragen op dit moment niet, omdat het geen toegang tot de administratie heeft, maar neemt aan dat dit bedrag juist is. Dit betekent dat er inmiddels 150 miljoen gulden aan ver-

lies is geleden op de beleggingen. Dit komt overeen met tien jaar winst, gegenereerd door Ennia Caribe Leven. Met haar acties, die bedoeld waren in het belang van de polishouders, heeft de CBCS in feite dus tien jaar winst verdampt”, aldus de raadvrouw van Parman, Gerjanne te Winkel van advocatenkantoor Jones Day.

Volgens Parman probeert de CBCS de schuld nu bij hun te leggen, door te stellen dat Parman verantwoordelijk zou zijn voor het geblokkeerd houden van de Merrill Lynch-rekeningen op naam van Ennia Caribe Investments (ECI) en Ennia Caribe Leven (ECL).

“Dit is een onjuiste weergave van de feiten. Parman had en heeft geen enkele bevoegdheid om over de rekeningen bij Merrill Lynch te beschikken”, aldus de verdediging van Parman. De CBCS stelde gisteren echter nog geen toegang te hebben kunnen krijgen tot de Ennia-bankrekeningen in de VS, door gebrek aan medewerking van Parman.

Mismanagement

De CBCS stelde volgens Parman verder dat er aan het eind van het eerste kwartaal (van 2019) 43 miljoen dollar van de ECL-rekening nodig is om aan de verplichtingen van verzekeringspolissen van Ennia te kunnen voldoen. “Dit is opmerkelijk, omdat juist in januari en februari de meeste premiebetalingen binnenkomen en er dan juist vaak een cashoverschot is van 30 tot 40 miljoen dollar. Sinds Parman aandeelhouder is van Ennia is het nooit voorgekomen dat Ennia de rekening bij Merrill Lynch heeft moeten aanwenden om aan haar verplichtingen

te voldoen. Dat nu met de CBCS aan het roer de Merrill Lynch-rekeningen wel moeten worden aangesproken, zou kunnen duiden op mismanagement. Het lijkt erop dat de CBCS zelf de noodsituatie creëert, waarop zij zich bij het aanvragen van de noodregeling beriep, maar die er toen niet was”, aldus raadvrouw Te Winkel.

Volgens de CBCS was er wel degelijk een noodsituatie aan de gang bij Ennia, de solvabiliteit is namelijk beneden peil. De financiële situatie van Ennia wordt onderstreept door de jarenlange onredelijk hoge waardering van het terrein Mullet Bay op de balans, aldus de bank. Verder blijkt uit onderzoek dat Ennia voor 74 procent heeft bijgedragen aan het aankoopbedrag voor de aandelen in Stewart & Stevenson. Uiteindelijk heeft ECI echter slechts 38 procent van de opbrengst van de (latere) verkoop van de aandelen ontvangen. Uitspraak in het kort geding is op 31 januari.

‘Dos Santos verspreidt leugens over HNO’

WILLEMSTAD — Minister Suzy Camelia-Römer van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN, PIN) spreekt tegen dat het bestuur van Hospital Nobo Otrobanda (HNO) zwart geld zou hebben aangenomen onder voorzitterschap van professor Bob Pinedo. “Amparo Dos Santos (KdNT) is wederom bezig met het verspreiden van leugens”, aldus de GMN-minister.

Camelia-Römer schrijft in een bericht aan de media dat de fractie kennis heeft genomen van de ‘kwaadwillige beschuldigingen’ van Dos Santos jegens haar. Ze verklaart dat gedeputeerde Humphrey Davelaar (PNP) in 2008 namens de regering Pinedo heeft benaderd met het verzoek om een nieuw ziekenhuis op te zetten op Curaçao. Pinedo contacteerde collega-professor Geert Blijham, die net zoals hij ervaring heeft met het opzetten van een ziekenhuis en meerdere bestuursfuncties heeft bekleed in de zorg. Het team bestond verder uit professor Jaime Saleh, Etienne Ys en Camelia-Römer zelf. “Het team heeft als bestuur van Fundashon Hospital Nobo (FHN) langer dan een jaar ge-

werkt aan de ontwikkeling van een nieuw en modern ziekenhuis voor Curaçao, zonder ooit zwart geld te hebben aangenomen”, aldus Camelia-Römer. Ze legt verder uit dat het idee was om naast de University of Curaçao (UoC) en Instituto pa Formashon den Enfermeria (IFE) een ziekenhuis te bouwen naar het Deventer-model, zodat er een medisch centrum zou ontstaan.

“Toen de nieuwe regering zitting nam, wilden voormalig premier Gerrit Schotte en minister Jorge Jamaloodin van Financiën het project niet voortzetten met het team van Pinedo omdat ze niet geloofden in een project onder leiding van een Curaçaöenaar, die internationale erkenning geniet. Dit terwijl het ziekenhuis al in 2015 klaar had kunnen zijn. Het ka-

binet-Schotte heeft toen een taskforce benoemd, een nieuw team onder voorzitterschap van Yves Schoop, om het project Nos Hospital Nobo (NHN) te leiden.” Pinedo heeft daaropvolgend alle documenten ingediend bij het kabinet-Schotte, inclusief de jaarrekening. FHN is op correcte wijze opgeheven, onder begeleiding van een onafhankelijke curator die alle kosten en documenten heeft gecontroleerd. Het team van Pinedo heeft daarnaast persoonlijk contact gehad met Schoop en geuit dat ze het betreuren dat ze om politieke redenen van het project zijn gehaald.

In 2013, onder ministerschap van Ben Whiteman, heeft Schoop de taak opnieuw toebedeeld gekregen. Ten slotte werd in 2013, toen onder kabinet-Asjes, besloten NHN niet langer te bouwen op het Amstelterrein. De werkzaamheden werden voortgezet onder de naam HNO, onder leiding van Stichting Sona.

Curaçao op één lijn met Koninkrijk

WILLEMSTAD — Curaçao deelt het standpunt van het Koninkrijk, dat geen vertegenwoordiger naar de inauguratie van president Nicolás Maduro in Venezuela stuurde. Dit stelt premier Eugene Rhuggenaath (PAR). Koninkrijksminister van Buitenlandse Zaken Stef Blok (VVD) verklaarde onlangs in de Tweede kamer dat de verkiezingen in Venezuela niet eerlijk zijn verlopen en dringt aan op nieuwe vrije verkiezingen.

Volgens Rhuggenaath houdt het standpunt van het Koninkrijk niet in dat Curaçao de banden met Venezuela zal verbreken. “Wij blijven geloven in een goede relatie met het buurland. We zullen de banden met Venezuela behouden en zullen ook in deze relatie blijven investeren. Het issue dat wij hebben, is met de regering en niet met het land Venezuela. Als Curaçao moeten wij onze rela-

ties behouden om zo onze nationale belangen te beschermen.”

De premier benadrukt dat Curaçao daarom op dit moment in nauw overleg is over de huidige ontwikkelingen in Venezuela met partners in het Koninkrijk en het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, maar ook met andere landen in de regio en regionale organisaties zoals de Organisatie van Ameri-

kaanse Staten en Caricom. Rhuggenaath spreekt verder tegen dat de regering door deze opstelling een kant heeft gekozen in het conflict, zoals door velen wordt gesteld. “Wij hebben een keuze gemaakt voor democratische principes, mensenrechten en het welzijn van het Curaçaose volk, inclusief die van de Venezolanen die op Curaçao wonen. Wij hebben alle gevolgen ondervonden van de pijnlijke ontwikkelingen in Venezuela. Daar is ook sprake van. Het is in ons aller belang, ook dat van Venezuela, dat we tot een vreedelievende oplossing komen die stabiliteit, maar ook welzijn voor de hele regio met zich zal meebrengen.”

Human Rights Curaçao:

‘Laat de 2 Venezolanen vrij’

WILLEMSTAD — Human Rights Curaçao (HRC) hoopt dat het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) dat deze dagen op St. Maarten plaatsvindt, erin zal slagen de regering in Nederland ertoe te bewegen fondsen beschikbaar te maken voor humanitaire bijstand aan Venezolaanse vluchtelingen.

Tegelijkertijd doet HRC een oproep om de twee Venezolanen die zeggen wegens politieke redenen uit hun land te zijn gevlucht, vrij te laten. Zij zitten al sinds augustus, bijna vijf maanden, opgesloten in de barakken voor vreemdelingen. Hun advocaat is er tot nu toe niet in geslaagd om de twee Venezolanen hun aanvraag voor politiek asiel in vrijheid te laten afwachten. Ondanks dat minister van Justitie Quincy Giri-

gorie (PAR) daarover wel een brief, van 15 oktober, zou hebben ondertekend, zo stelt HRC. Het beleid op Curaçao staat volgens de organisatie in schril contrast met dat van Bonaire, waar een verzoek om politiek asiel wel in vrijheid mag worden afgewacht.

HRC voelt zich in haar oproep gesterkt door onder meer rapporten die Amnesty International, Human Rights Watch en de Om-

budsman van Curaçao afgelopen jaar uitbrachten over de situatie rond illegale Venezolanen die gevangen zitten. Ook kwam de situatie aan de orde bij een vergadering van de Commissie van Genève van de Verenigde Naties, die zich tegen marteling richt.

Met deze publieke oproep hoopt HRC dat de autoriteiten van Curaçao zich realiseren dat ze verkeerd bezig zijn en dat zij hun houding veranderen, zodat vluchtelingen op een menselijke wijze en correct behandeld worden, zo besluiten Ieteke Witteveen en Earl Esseboom van Human Rights Curaçao hun oproep.

WILLEMSTAD — Het X-team, dat in maart vorig jaar van start ging met het opsporen en beboeten van mensen die onder meer verantwoordelijk zijn voor illegale afvaldump, verbranding van afval en massieve afgravingen voor diabaaswinning, is overstelpt met ruim 300 meldingen. Dit blijkt uit navraag van de *Amigoe* – naar aanleiding van de toenemende illegale afvaldump bij West Ronde Klip – bij Inspecteur Milieu en Natuur, Clifford de Lannoy, die het X-team coördineert. “Helaas ziet men dat afgelegen plekken, overal op het eiland, voor illegale afvaldump gebruikt worden. Als het in een bepaald gebied beter gaat, dan verplaatst de dump zich simpelweg naar een andere locatie. Het X-team kan door beperkte mankracht niet overal tegelijk zijn en is daarom mede afhankelijk van een proactieve houding van de burger!”

Onder een proactieve houding verstaat De Lannoy dat de burger zich met zijn buurt in contact stelt door deel uit te maken van een groeps-app of een ‘neighbourhood watch’ om gezamenlijk een oogje in het zeil te houden en onregeligheden op beeld vast te leggen en te delen met zowel de groep als met het X-team. “Het X-team beschikt over beperkte mankracht en kan niet overal verantwoordelijk voor worden gesteld. De realiteit is nu eenmaal dat wij

uit een samenwerkingsverband tussen verschillende overheidsdiensten bestaan, diensten die vaak ook met onderbezetting kampen, en dus niet overal en altijd kunnen patrouilleren of posten. De burger die in een omgeving woont waar afvaldump toeneemt, kan dus ook een stukje verantwoordelijkheid nemen voor de eigen buurt door proactief te zijn, door zich met andere bewoners in contact te stellen en foto's te delen. Ook al betraapt men de verantwoordelijken daarmee nog niet op heterdaad, dit soort bewijsmateriaal komt het X-team goed van pas om de verantwoordelijken alsnog op te sporen en uiteindelijk te beboeten. Dus hoe meer mensen uitkijken naar dit soort illegale praktijken, hoe groter de kans dat men de verantwoordelijken kan traceren”, aldus De Lannoy. Hij geeft aan dat wanneer de buurtbewoners met elkaar in contact treden, al dan niet onder begeleiding van bijvoorbeeld een ‘buurtregisseur’, er ook bijeenkomsten kunnen worden gehouden in aanwezigheid van een X-teamlid

om de aanpak nader te bespreken. Zo is er in november vorig jaar in Montaña een succesvolle bijeenkomst gehouden met onder meer de politie, het X-team en bewoners van de buurten Seru Grandi en Choloma; gebieden die eveneens te kampen hebben met illegale afvaldump. Ook de buurtbewoners van West Ronde Klip wordt aangeraden om met elkaar in contact te treden zodat er eventueel een bijeenkomst georganiseerd kan worden.

Misvatting

Op de vraag of er specifieke probleemgebieden zijn, antwoordt hij: “Alle afgelegen plekken kunnen als dump-plek dienen. We krijgen meldingen verspreid over geheel Curaçao. Mensen die illegaal afval dumpen, zijn altijd op zoek naar nieuwe plekken. De illegale dumpproblematiek heeft zich over vele jaren (vanaf 2010 tot een paar jaar geleden was er geen wetgeving ten aanzien van de Openbare Orde waarbinnen de handhaving op milieudelicten in vastgelegd is, red.) kunnen verergeren en der-

gelijke vormen aan kunnen nemen dat het X-team daar niet alleen, plotseling, een oplossing voor kan bieden. Velen denken ‘oh, we hebben nu een X-team dus die zijn er verantwoordelijk voor’, maar zo simpel ligt dat niet. Ook merken wij dat mensen denken dat als zij melding hebben gemaakt van een afvalhoop, dat wij het afval dan komen ophalen. Dat is niet het geval, het X-team is belast met handhaving, dat wil zeggen het opsporen van de verantwoordelijken.”

De Lannoy benadrukt dat ondanks het feit dat het X-team al ruim 300 meldingen in behandeling heeft, het van belang is om meldingen te blijven doen. “Onze telefoonlijn is tijdens kantooruren beschikbaar en men kan ook mailen, wat eigenlijk nog beter is. Men kan dan duidelijk verslag doen eventueel geïllustreerd met foto's.” Meldingen van milieuvontreiniging kunnen worden gedaan via telefoonnummer 800-0877 (alleen tijdens kantooruren) of via e-mail: xteamcuracao@gmail.com.

Minderjarige zaak onzedelijk gedrag met ET vrijgelaten

WILLEMSTAD — De twee minderjarigen, S.E.R. (12) en D.D.G. (14), die op 29 december jl. zijn opgepakt in verband met onzedelijk gedrag met een jongetje, zijn inmiddels weer vrijgelaten met elektronisch toezicht (ET). Dat bevestigt OM-woordvoerder Roderick Gouverneur.

De rechter-commissaris schorste de hechtenis van de twee jongens woensdag, onder de voorwaarden dat zij elektronisch toezicht krijgen en de aanwijzingen van de jeugdreclassering volgen. Bovendien is hen een contactverbod met het

slachtoffer opgelegd.

Het minderjarige slachtoffer wordt opgevangen. De stichting Gezinsvoogdij Instelling Curaçao (GVI) is vanaf het begin samen met andere partners – Fundashon Bos di Hubentut, de scholen, de ambulante

geestelijke gezondheidszorginstelling Skuchami en de Stichting Slachtofferhulp Curaçao (SSHC) – ook betrokken bij de opvang van het minderjarige slachtoffer. Deze zaak wordt besproken in het Veiligheidshuis Curaçao. Dit is een overlegsituatie waarbij diverse partners die te maken hebben met jeugdigen – de procesmanager van het Veiligheidshuis, de stichting Ambulante Justitiële Jeugd-

zorg Curaçao (AJJC), de Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao (JJIC, voorheen GOG), de SSHC, het Korps Politie Curaçao (KPC), de GVI en het Openbaar Ministerie Curaçao – bijeenkomen en de aanpak met betrekking tot minderjarige verdachten en risicojongeren bespreken.

Het Veiligheidshuis zal de regio in handen houden en zal daar waar nodig overleg plegen met deze instanties.

Natuurlijke dood kitesurfer

WILLEMSTAD — Het onderzoek naar de dood van de 55-jarige kitesurfer in het binnenwater van Rif St. Marie is gereed en daaruit blijkt dat hij door natuurlijke oorzaken om het leven is gekomen. Dat bevestigt OM-woordvoerder Roderick Gouverneur.

De politiecentrale kreeg dinsdag om 13.04 uur een melding binnen over het dodelijke incident. Een Barber-unit rukte direct uit naar de plek en agenten troffen de man buiten bewustzijn en deels in het water langs het strand aan. Uit een voorlopig onderzoek

bleekt dat hij aan het kitesurfen was op het binnenwater en op een gegeven moment in de problemen raakte. Een ziekenwagen werd ingeschakeld, maar hulp mocht niet meer baten. De politierts constateerde om 15.00 uur de dood van Marlon Simon Gomperts.

Stuurgroep klaar voor nieuwe uitdaging

Succes renovatie zuidpier Kralendijk blauwdruk voor uitbreiding havenfaciliteiten

KRALENDIJK — In het streven naar een uitbouw van de verdiencapaciteit van Bonaire heeft staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) eerder deze week overleg gehad met de Stuurgroep Ontwikkeling Zeehavens Bonaire waarbij een oud idee om het eiland te voorzien van een containerterminal opnieuw van stal is gehaald. Volgens Knops draagt het ontsluiten van Bonaire via betere zeevracht-faciliteiten bij aan de economische ontwikkeling van het eiland en kan dat helpen om de aanvoer van goederen goedkoper te maken.

Tijdens zijn tweedaagse bezoek aan Bonaire bezocht Knops de grondig gerenoveerde zuidpier van de haven

van Kralendijk, die inmiddels weer is overgedragen aan het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). De belangrijkste van

de drie afmeerplaatsen van Bonaire was door stormschade en achterstallig onderhoud ernstig verzwakt. De werkzaamheden namen bijna een jaar in beslag, hoewel reeds in 2015 met de voorbereidingen van het karwei was begonnen. De stuurgroep die de renovatie begeleidde stond onder voorzitterschap van gezaghebber Edison Rijna. Volgens Rijna was het instellen van het coördinerende orgaan een 'gouden greep'. De gezaghebber sprak de hoop uit dat via eenzelfde formule,

waarbij het OLB nauw samenwerkt met de betrokken ministeries in Den Haag, de nu gerenoveerde zuidpier binnenkort ook verlengd kan worden. Ook de kleinere middenpier achter het douanekantoor is inmiddels vernieuwd. Deze eerder ongebruikte afmeerplaats wordt voornamelijk gebruikt door de schepen van een lokale transportfirma die vanuit Curaçao containers aanvoert. Het is de bedoeling dat ook de zwaar gehavende noordpier op termijn gerenoveerd wordt.

Containerterminal

Gezaghebber Rijna onthulde gisteren dat er met Knops ook is gesproken over de uitbreiding van de haven met een volwaardige containerterminal waardoor voor Bonaire bestemde zeevracht niet eerst in Curaçao moet worden gelost. Het OLB liet reeds in 2013 een studie uitvoeren naar de mogelijkheden voor de aanleg van een containerhaven waarvoor vier locaties aan Bonaire's westkust in aanmerking komen: Hato, Punt Vierkant, de brandstofterminal naast de luchthaven en de zoutterminal van Cargill. Het rapport van adviesbureau KPMG borduurt voort op een eerdere studie van Royal Haskoning en concludeert dat de locatie bij de zoutbergen het meest geschikt is om een haven aan te

Gezaghebber Rijna onthulde gisteren dat er met Knops ook is gesproken over de uitbreiding van de haven met een volwaardige containerterminal.

leggen die drie vrachtschepen tegelijkertijd kan ontvangen. De kosten van het project bedragen ongeveer 103 miljoen dollar. Het uitbouwen van de brandstofterminal nabij de luchthaven is met 63 miljoen dollar weliswaar de goedkoopste optie maar heeft de grootste milieupact.

Bopec

KPMG heeft in zijn studie niet gekeken naar een aan-

passing van de thans in gebruik geraakte Bopec-olie-terminal die het eigendom is van het in financiële nood verkerende Venezolaanse staatsoliebedrijf PdVSA. Sinds mei vorig jaar meren er geen tankers af bij Bopec. Sinds een Amerikaanse crediteur van PdVSA acht maanden terug beslag liet leggen op de installaties en olievoorraad van Bopec is de overslagterminal niet meer

gebruikt. Hoewel het beslag inmiddels is opgeheven, heeft PdVSA het nog niet aangedurfd tankers naar Bopec te sturen. Wegens het uitblijven van scheepsbewegingen mocht de Terepaima, een Venezolaanse tanker die al langer dan een jaar aan de ketting ligt wegens onbetaalde rekeningen, bij Bopec afmeren na eerst maandenlang op de rede van Bonaire te hebben gedobberd.

Het gezelschap arriveert bij de zuidpier.

CIFFR-film Rojo op Curaçao

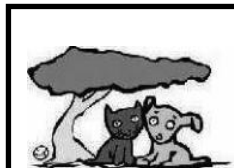
WILLEMSTAD — De Spaanstalige film Rojo van regisseur Benjamin Naishtat draait op 26 januari in The Cinemas als voorprogramma van het komende Curaçao International Film Festival Rotterdam (CIFFR). De achtste editie van het CIFFR vindt plaats van 10 tot en met 14 april en is een project van Fundashon Bon Intenishon.

Naishtats derde speelfilm speelt zich af in een provinciaal Argentijns stadje in 1975, vlak voor de staatsgreep tegen Isabel Perón, waar Claudio (Darío Grandinetti) een gerespecteerde modelburger, advocaat, echtgenoot en vader is. Steeds meer betrokken bij verschillende schimmige zaken, heeft hij echter ook te maken met een

Chileense tv-showdetective (Alfredo Castro) die een potentiële moord onderzoekt. De uitermate stijlvolle film met gitzwarte humor dompelt zich onder in Argentinië's collectieve onderbewustzijn van 1975, resulterend in een röntgenfoto van waanzin en morele achteruitgang. Gefilmd in de stijl van misdaaddrama's uit de jaren zeventig, kan Rojo gezien worden als een absurde thriller en als een bittere analyse van de nationale onverschilligheid waardoor er vier opeenvolgende militaire coups in Argentinië konden worden gepleegd. Net als in Rojo verdwenen talloze mensen in de woestijn. Rojo draait eenmalig op zaterdag 26 januari 19.30-21.00 uur. Kaarten zijn te koop aan de kassa van The Cinemas.

Stills uit Rojo.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption
www.arubaanimalshelter.com

Verdachte rijstexporteur in megadrugsvangst spoorloos

PARAMARIBO — Nitinder Oemrawsingh, de rijstmolenaar die in verband wordt gebracht met de megadrugsvangst in Suriname, is spoorloos verdwenen. Direct na de vondst van meer dan 2300 kilo cocaïne dinsdag op de Jules Sedney haven is de man opgespoord en op zijn woonadres in de Corantijnpolder in Nickerie door het Arrestatie Team van de politie aangehouden en opgebracht voor verhoor. De ondernemer is toen als 'getuige' gehoord door rechercheurs, aldus de Ware Tijd.

Na het verhoor is hij heen-gezonden. Niet lang daarna werd de rijstexporteur evenwel aangemerkt als 'verdachte', maar hij blijkt nu spoorloos te zijn verdwenen. In politiekeringen wordt er ernstig rekening mee gehouden dat de verdachte de wijk

heeft genomen naar het buitenland, vermoedelijk Guyana. Volgens procureur-generaal Roy Baidjnath-Panday is de inbeslagname van deze week de grootste cocaïnevangst die ooit in Suriname is gedaan. Met deze zaak is de drugs-criminaliteit een gevoelige klap toegebracht, meent expoliticommissaris Krishna Mathoera. De drugs waren verstopt in containers met rijst, die bestemd was voor export. De lading zou via Guadeloupe naar Frankrijk worden verscheept.

De containers – in totaal acht die verscheept zouden worden – blijken in Nickerie te zijn ingeladen bij de rijstpellerij van Oemrawsingh. Daar de containers reeds gescreend en verzegeld waren in Nickerie is het vermoeden groot dat mogelijk douaneambtenaren in het rijstdistrict hand- en spandiensten hebben verleend.

Bonairecursief

En wat nu?

De een zegt dat het schitterend was om te zien. Dat de veiligheid was gegarandeerd. De ander zegt het veel te gevaarlijk te vinden, vooral de van tevoren genomen maatregelen werden ervaren als onvoldoende. Wie moet ik nou geloven? Daarom blijf ik liever thuis met dit soort schitterende activiteiten. Teruggetrokken in een mentale vakantie lig ik opgekruld op bed, het gedonder begint. Eerst weigeren mijn ledematen te bewegen van al het hakken en slepen met zand en stenen van overdag. Mijn tuin heb ik getrakteerd voor het nieuwe jaar met een grote schoonmaak. Kreunend verplaats ik mijn lichaam naar de voordeur,

trek het gordijn even opzij en dacht even in Keulen te zijn. Het gezegde is toch dat je het daar altijd hoort donderen? Buiten flist het uit alle hoeken. Gelukkig ben ik hiermee grootgebracht. Medelijden heb ik zeker met de hond van de burendie als een dolle rondjes door de tuin maakt van angst. Bij ieder rondje kijkt hij mij aan. Tijdens het harken bij het hek vanmorgen, heeft hij mij steeds flink staan dreigen met zijn rooftanden. Ondanks de hoofdpijn van zijn geblaf bleef ik doorgaan. En nu, was hij in nood. Wat als ik nu de rest van de tuin expres ga hakken? Komt hij dan op mij af? Mijn man pakt het hakmes en begint met op-

zet te hakken, geen hond te bekennen. Die van ons was ook spoorloos. Als kind heb ik vuurwerk afgestoken, het bloed kolkte door mijn aderen. Het wond mij op. Totdat een vuurpijl achteruit vloog, tegen mijn linker scheenbeen botste en daarna ontplofte. Sindsdien kijk ik veilig vanachter de gordijnen. Afschuwelijk die geluiden allemaal, maar ik blijf toch kijken. Er raast van alles en nog wat door mijn hersenen, met rukkende bewegingen gaan mijn oogbollen alle kanten op. Langzaam stap ik even

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Meerjarenplan versterking kinderopvang van start

Op Bonaire tekende gedeputeerde Edsel Cecilia (m) namens het Openbaar Lichaam het meerjarenplan.

van een veilige en zorgzame omgeving voor kinderen tot en met twaalf jaar die voor alle ouders betaalbaar is.

De basis van het programma is een wettelijke regeling waarin een nieuwe vorm van bekostiging en inspectie is opgenomen. Deze regeling in ontwikkeling wordt per eiland vertaald naar een lokale verordening die rekening houdt met de eilandspecifieke omstandigheden. Om aan de nieuwe voorwaarden te voldoen, krijgen uitvoerende

organisaties (zoals kinderopvang, naschoolse opvang en scholen) ondersteuning vanuit het Openbaar Lichaam. Het is de bedoeling dat het Rijk deze organisaties vanaf 2022 rechtstreeks bekostigt. Met de ondertekening van het programmaplan en de introductie van de stuurgroep gaat het programma nu officieel van start. De maatschappelijke en uitvoerende partners worden nauw betrokken bij de verdere uitwerking en implementatie van het plan.

FPNC
Fundacion Pa Nos Comunidad

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

Dijkhoff: Klimaatakkoord niet zomaar uitvoeren

DEN HAAG — De VVD is niet van plan het in december gepresenteerde klimaatakkoord op alle punten uit te voeren. “Het is niet mijn akkoord!”, zegt fractievoorzitter Klaas Dijkhoff over wat hij noemt een ‘polderpoging’ in een interview met *De Telegraaf*. “D66 heeft, al voordat het akkoord er was, gezegd dat het kabinet het gewoon moet uitvoeren. Nou dat ga ik niet doen.”

Dijkhoff vreest voor ‘de effecten op de portemonnee van gewone mensen’ en wil de doorrekeningen van de voorstellen afwachten. “Als we gruwelijke mazzel hadden gehad, was er een prachtig plan van de klimaattafels gekomen waardoor de effecten voor huishoudens draagbaar zouden zijn en netjes verdeeld. Nou dat is niet zo”, zegt hij in de krant. “Bedankt voor het advies en het harde werk, maar de kans dat ik het akkoord letterlijk uit ga voeren is nihil.”

Dijkhoff hekelde daarnaast de ‘drammerige’ opstelling van coalitiepartijen D66 en ChristenUnie, die in zijn ogen ‘een lichtend voorbeeld’ van Nederland willen maken. “Als Jesse Klaver van GroenLinks op tv praat over het klimaat dan daalt het draagvlak met één procent. Rob Jetten (D66) is dat nu ook aan het doen. Hij is nu aan het drammen, ja.”

Het klimaatakkoord bevat zo’n zeshonderd maatregelen, variërend van het duurzamer maken van woningen tot het stimuleren van auto’s die geen CO2 uitstoten en energiebesparing door de industrie. Het

kwam tot stand na langdurige onderhandelingen, waarbij tientallen belanghebbende partijen betrokken waren.

Profileringsdrang

D66-leider Rob Jetten ziet in de uitspraken van VVD-fractievoorzitter Klaas Dijkhoff over het klimaatakkoord ‘politieke profileringsdrang in campagnetijd’ die hij ‘niet zo serieus’ kan nemen.

De D66-voorman wil de VVD aan de afspraken van het regeerakkoord houden. “De aanpak van de klimaatcrisis gaat over de toekomst van onze kinderen. Daarom heb ik afspraken met de heer Dijkhoff. Halvering van de uitstoot in 2030 en een eerlijke verdeling van de lasten. Daar houd ik hem aan. Een man een man, een woord een woord”, aldus Jetten. Na de presentatie zei premier Mark Rutte te verwachten dat het kabinet weinig reden heeft om de voorstellen naast zich neer te leggen. Maar de doorrekening ervan moet volgens hem aantonen of ze haalbaar zijn. CDA-leider Sybrand Buma laat weten ‘het belangrijk te vinden dat de VVD nu ook ziet dat het klimaatakkoord niet heilig is en dat het kabi-

net zelf keuzes moet maken om ervoor te zorgen dat de rekening voor gewone burgers betaalbaar blijft’. ChristenUnie-leider Gert-Jan Segers benadrukt dat de VVD de afspraken over het klimaatbeleid moet nakomen. “Ik gun collega Dijkhoff zijn oneliner in *De Telegraaf*, maar we kunnen een gemaakte afspraak niet breken.”

Verkiezingsstunt

De oppositie ziet de woorden van Dijkhoff over het klimaatakkoord vooral in het kader van de komende provinciale verkiezingen. “Is dit een verkiezingsstunt of wil de VVD écht iets doen?”, vraagt partijleider Lilian Marijnissen van de SP zich af op Twitter. “Deze tranen van Dijkhoff zijn nep.” Volgens Tweede Kamerlid Lammert van Raan van de Partij voor de Dieren probeert een ‘doorzichtige Dijkhoff’ in de verkiezingsstrijd het Forum voor Democratie ‘voor te blijven met goedkope klimaathetze’. “Het is hypocrisie in de tiende versnelling”, zegt GroenLinks-leider Jesse Klaver in een verklaring over de woorden van Dijkhoff. “Het akkoord dat gesloten is door Nijpels (VVD), Wiebes (VVD), Rutte (VVD) en waar hij zelf nauw betrokken bij was.” Lodewijk Asscher (PvdA) vindt het een ‘aanfluiting’ dat de VVD’er afstand neemt van het akkoord. Volgens Geert Wilders van de PVV gelooft niemand Dijkhoff en de VVD meer na zijn uitspraken.

Mogelijke Michelangelo uit kerk gestolen

ZELE — Uit de Sint-Ludgeruskerk in Zele (Oost-Vlaanderen) is een schilderij gestolen dat mogelijk van de hand van Michelangelo is.

Het zestiende-eeuwse werk, getiteld Heilige Familie, zou juist binnenkort naar

een Italiaanse expert gaan om te onderzoeken of het inderdaad van de Italiaanse meester was of wellicht van een leerling. Het zou de waarde aanzienlijk verhogen. Het schilderij meet zonder lijst 99 bij 145 centimeter. De dief drong de kerk vannacht binnen via

de sacristie, de ruimte waar alle benodigdheden voor de mis worden bewaard.

Volgens een getuige gaat het om een jongeman tussen zeventien en twintig jaar oud, met donkere kleding aan en een rugzak in zijn handen.

Trump woedend over FBI-onderzoek

Trump en Vladimir Poetin schudden elkaar de hand bij een ontmoeting op 16 juli 2018 in Helsinki.

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft woedend gereageerd op het bericht dat de federale opsporingsdienst FBI een strafrechtelijk onderzoek naar hem heeft ingesteld. “Net gelezen dat de corrupte voormalige leiding van de FBI zonder reden en zonder bewijs een onderzoek naar mij heeft gedaan”, aldus Trump via Twitter.

Ook over voormalig FBI-baas James Comey is Trump boos: “Grappig, alle partijen wilden dat Comey zou worden ontslagen vanwege de complete chaos binnen de organisatie, zijn slechte leiderschap en de manier waarop hij het onderzoek naar Hillary Clinton heeft verknoeid. Zijn ontslag was een grote dag voor de VS. Hij was een slechte agent.” Vlak nadat Trump Comey in mei 2017 ontsloeg, was

de dienst zo bezorgd over het gedrag van de Amerikaanse president dat een strafrechtelijk onderzoek naar hem is geopend. De FBI onderzocht of Trump heeft samengewerkt met de Russen tegen het belang van de Verenigde Staten in, meldt *The New York Times* op gezag van goed ingevoerde bronnen.

De agenten onderzochten of Trumps daden een mogelijke bedreiging van de nationale

veiligheid vormden en of hij bewust of onbewust onder de invloed van Moskou was gekomen. Eerder was al bekend dat de FBI onderzocht of Trump de rechtsgang had tegengewerkt door Comey te ontslaan.

Bij de FBI was tijdens de presidentscampagne van Trump al twijfel gegroeid over mogelijke banden met Rusland. Een onderzoek was echter nog niet geopend, deels omdat er onzekerheid was over hoe een onderzoek van die omvang en gevoeligheid moest worden aangepakt.

Het is onduidelijk wat het onderzoek heeft opgeleverd en of het al is afgerond.

‘Weinig artsen bieden afslankprogramma aan’

HILVERSUM — Veel huisartsen bieden een nieuw afslankprogramma niet aan. Dat blijkt uit onderzoek van televisieprogramma *De Monitor* (KRO-NCRV).

Er is te weinig geld beschikbaar om het afslankprogramma, de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI), goed op te zetten voor de 3,5 miljoen mensen die ervoor in aanmerking komen, aldus de artsen. Het programma maakt deel uit van het Nationale Pre-

ventieakkoord van de Rijks-overheid. Staatssecretaris Paul Blokhuis van Volksgezondheid wil met een nieuw tweejarig leefstijlprogramma in de basisverzekering mensen kosteloos gezonder leren leven.

De ruim honderd regionale zorggroepen (samenwerkingsverbanden van huisartsen) zouden een contract moeten afsluiten met de zorgverzekeraar en zorgen voor een aanbod van leefstijlcoaches. De Monitor deed een telefonische rond-

gang langs tachtig zorggroepen en zeker de helft daarvan geeft aan de GLI niet te gaan aanbieden in januari.

Volgens *De Monitor* vinden artsen het landelijke budget veel te beperkt. Er kunnen te weinig mensen mee worden geholpen. Ook is het onduidelijk wat er gebeurt als het budget wordt overschreden.

Staatssecretaris Blokhuis laat in een reactie aan het televisieprogramma weten dat het afslankprogramma nog niet helemaal goed loopt.

“We zien dat het op 1 januari 2019 in ieder geval niet de vliegende start heeft die we hadden gehoopt. Maar ik span mij er wel voor in om het in 2019 [...] tot een succes te maken. Dat zal in sommige regio’s later zijn dan gepland.” Het budgetplafond mag volgens Blokhuis geen struikelblok zijn: “Het is geen keihard plafond. Als blijkt dat dit een succes wordt en we daar meer geld voor moeten reserveren, dan gaan we dat gesprek aan”, aldus Blokhuis tegen *De Monitor*.

‘Bedrijf stootte grafiet uit zonder vergunning’

IJMUIDEN — Het IJmuidense bedrijf dat restproducten van Tata Steel verwerkt, heeft lange tijd grafiet uitgestoten zonder vergunning. Dat blijkt uit onderzoek van de *Volkskrant* naar de ‘zwarte regen’ of ‘grafietregen’ die bij omwonenden tot onrust heeft geleid.

Volgens de krant heeft het bedrijf Harsco van 2014 tot begin 2016 zonder vergunning gewerkt. Bovendien komt het uitgestoten grafiet veel verder dan is bepaald in

de vergunning: honderden meters in plaats van maximaal 2 meter. Harsco heeft in de afgelopen maanden 28 dwangsommen opgelegd gekregen voor 140.000 euro in

totaal. Harsco verwerkt ‘slak’, dat overblijft na de productie van staal. Daarbij komen enorme stofwolken vrij met grafiet erin. Het spul slaat neer in de omliggende dorpen. Bewoners maken zich zorgen om de gevolgen voor hun gezondheid. Zo komt er in de IJmond meer longkanker voor. Daarnaast lopen verschillende onderzoeken.

Crowdfunding Trumps muur strandt

MIRAMAR — Een particuliere crowdfundingactie om een miljard dollar binnen te halen om de muur tussen de Verenigde Staten en Mexico te bouwen, is gestrand toen slechts 2 procent van dat doel binnendruppelde.

Veteraan Brian Kolfage lanceerde de campagne in december, in de hoop van elk

van de 63 miljoen mensen die op president Donald Trump hebben gestemd 80 dollar te krijgen. Met de opbrengst zou dan de muur kunnen worden verwezenlijkt.

Na twee weken heeft hij echter nog maar 20 miljoen dollar binnen. Crowdfundingsite GoFundMe gaat de donaties daarom teruggeven, meldt de Amerikaanse zender *ABC*.

6 doden door frontale botsing in Zweden

KIRUNA — Een frontale botsing tussen een vrachtwagen en een busje in het uiterste noorden van Zweden heeft aan zes mensen het leven gekost.

Het ongeval gebeurde ten zuidoosten van de stad

Kiruna. Volgens de lokale krant *NSD* zaten alle slachtoffers in het busje. Een zevende inzittende is zwaargewond met de traumahelikopter afgevoerd. De chauffeur van de vrachtwagen bleef ongedeerd.

Photo: AFP

De explosie in de bakkerij veroorzaakte een enorme ravage.

PARIS — Door een gasexplosie in een bakkerij in het centrum van Parijs zijn vandaag twee mensen om het leven gekomen. Dat heeft de minister van Binnenlandse

Zaken, Christophe Castaner, gezegd. “Op dit moment zijn twee brandweerlieden overleden. Tien mensen zijn in levensgevaar, onder wie een brand-

weerman, en 37 mensen zijn gewond”, twitterde de minister.

De gasexplosie gebeurde nadat in de bakkerij brand was ontstaan.

Vooral zwarten in VS getroffen door shutdown

WASHINGTON — Zwarte Amerikanen worden evenredig getroffen door de zogeheten shutdown, de sluiting van de Amerikaanse overheid. Afro-Amerikanen vormen 12 procent van de Amerikaanse bevolking, maar 18 procent van de federale ambtenaren.

De oorzaak van de scheve verdeling is dat de overheid zich strikt aan antidiscriminatieregels moet houden, terwijl het publieke sector nog altijd liever voor witte werknemers kiest. De goedbetaalde publieke sec-

tor heeft er aan de andere kant voor gezorgd dat meer zwarte Amerikanen tot de middenklasse behoren.

Vooral rondom Washington bevindt zich de grootste concentratie zwarte Amerikanen in de middenklasse. Door de grote verschillen in rijkdom tussen wit en zwart is het voor de Afro-Amerikanen veel moeilijker om langdurig zonder inkomen te zitten. Zwarten hebben gemiddeld 1700 dollar op de bank staan, terwijl het gemiddelde vermogen van witte Amerikanen 116.000 dollar is, blijkt uit onderzoek.

Eerste bergingsschip ter plaatse

DEN HAAG — Het bergingsschip *Atlantic Tonjer* is aangekomen in de Eemsgeul. Daar zou het schip vanmiddag proberen de eerste container te bergen van de honderden die onlangs op de Noordzee overboord vielen. Die container ligt in een gebied boven Rottumerveer.

Het tweede schip dat daar naartoe zou gaan, een surveyschip dat bodemonderzoek doet, is in de haven van IJmuiden gebleven. De weersomstandigheden op de Waddenzee zijn nu te slecht voor dat schip om iets te kunnen bijdragen, zegt een woordvoerder van Rijkswaterstaat.

Het is de bedoeling dat na de berging van de eerste container wordt doorgegaan met de volgende. De *Atlantic Tonjer* kan ‘flink veel’ containers herbergen en hoeft niet na iedere berging terug naar de haven, aldus de woordvoerder. Wel kan onstuimig weer roet in het eten gooien.

De in totaal 291 containers sloegen overboord van het schip *MSC Zoe* in de nacht van 1 op 2 januari. Er zijn er inmiddels 238 gelokaliseerd, 18 aangespoeld (waarvan één in Duitsland) en 7 geborgen. De inhoud van verschillende containers spoelde aan op de Wadden en het vasteland van Friesland en Groningen.

Euro

Winst

AMSTERDAM — De AEX is gisteren met winst gesloten, al kon die eerdere plussen waar- bij de Amsterdamse beurs- graadmeter enkele keren bo- ven de grens van 500 punten kwam, niet vasthouden. De overige Europese aandelen- beurzen zijn gisteren overwe- gend lager gesloten. Beleggers verwerkten de lagere koersen op Wall Street, de patstelling rond de shutdown van de Ame- rikaanse overheid en keken vooruit naar de belangrijke stemming van volgende week in het Britse Lagerhuis over het brexitakkoord.

De AEX-index in Amsterdam sloot 0,2 procent hoger op 498,65 punten. De hoofdindex, die op 17 december onder de 500 punten zak- te, behaalde een weekwinst van 1,4 procent. De MidKap daalde 0,5 procent tot 688,87 punten. De beursgraadmeters in Londen, Frankfurt en Parijs daalden tot 0,5 procent.

AkzoNobel was de grootste stijger bij de hoofdfondsen op Beursplein 5 met een winst van 1,2 procent. Industrieel toeleverancier Aalberts In- dustries sloot de rij met een min van 1,8 procent. In de MidKap ging bouw- er BAM aan kop met een plus van 2 procent. Kunstmestbedrijf OCI stond onderaan met een min van 3,1 procent. Euronext-doelwit Oslo Børs liet weten komende maand een advies te geven over het bod van de uitbater van beur- zen in onder meer Amster- dam, Parijs en Brussel. Naast Euronext, dat vlak sloot, zegt Oslo Børs andere geïnteres- seerden te hebben gevonden.

De euro was 1,1475 dollar waard, tegen 1,1517 dollar een dag eerder. Een vat Ame- rikaanse olie daalde 1,4 procent in prijs tot 51,90 dollar. Brent- olie kostte 1,3 procent minder en werd verhandeld voor 60,86 dollar per vat.

Wall Street

Vlak

NEW YORK — De aan- denbeurzen in New York zijn gisteren overwegend vlak gesloten. Alleen techbeurs Nasdaq noteerde een de- lijke min. Daarmee maakte Wall Street de verliezen van eerder op de dag grotendeels goed. Wel kwam een einde aan de opmars van Wall Street van de afgelopen tijd. De aandacht van beleggers blijft vooral uitgaan naar de voortdurende shutdown van de Amerikaanse overheid en het Amerikaans-Chinese han- delconflict.

De Dow-Jonesindex sloot een fractie lager op 23.995,95 punten. De brede S&P 500 zakte eveneens een fractie, tot 2596,26 punten. Technologie- graadmeter Nasdaq daalde 0,2 procent, tot 6971,48 pun- ten.

Een einde aan het begrotings- geschil en de shutdown is voorlopig niet in zicht. De on- derhandelingen lijken muur- vast te zitten. Ondertussen merken Amerikanen in het dagelijks leven steeds meer van de shutdown. Zo sluit op de luchthaven van Miami een terminal omdat er te weinig beveiligingspersoneel is.

De Amerikaanse minister van Financiën Steven Mnuchin liet weten dat de Chinese vicepremier Liu He, een van de belangrijkste adviseurs van president Xi Jinping, later deze maand naar Washington afreist. Hij wil de onderhan- delingen over een Chinees-Ame- rikaans handelsakkoord op een hoog niveau voortzetten.

Apple ging 1 procent omlaag. Het bedrijf worstelt met de verkoop van iPhone-telefoons in China. Dat was ook een van de belangrijkste redenen voor de omzetwaarschuwing van de techreus vorige week. Chinese winkeliers hebben de prijzen van nieuwe iPhones verlaagd.

Discovery en bank naar Nederland om brexit

AMSTERDAM — Meerdere grote bedrijven kiezen Nederland als uitvalsbasis omdat ze door de brexit hun toegang tot de Europese markt verliezen. Het Amerikaanse mediaconcern Discovery gaat in Ne- derland een Europees hoofdkantoor openen. Ook Norinchukin, een grote Japanse bank, begint hier een vestiging.

De stap van Discovery is inge- geven door de brexit, maar de Amerikanen willen tegelijker- tijd hun grote kantoor in het Verenigd Koninkrijk houden. Het is daarom onduidelijk hoeveel mensen er precies in Nederland aan de slag gaan. Het bedrijf achter televisie- zenders als Discovery, Animal

Planet en Eurosport heeft in de Britse hoofdstad meer dan duizend medewerkers. Door het openen van de vestiging in Nederland wordt voorko- men dat de zenders in veel Europese landen op zwart gaan na de brexit eind maart. Discovery zal hier onder meer de benodigde uitzendlicenties

aanvragen. Norinchukin wil zich in Ne- derland vooral bezighouden met projectfinanciering, aan- vankelijk met een team van dertig man. Dit had topman Kazuto Oku vorig jaar al een keer gezegd in een interview met Japanse media. De nieu- we vestiging in Amsterdam is nu pas officieel aangekondigd. Er zijn meer partijen die van- wege de brexit voor een gang naar Nederland hebben geko- zen. Zo kondigde beursinter- mediair Jane Street Financial vorig jaar aan naar Amster- dam te komen vanwege het

vertrek van de Britten uit de Europese Unie. Ook andere fi- nanciële spelers zoals Trade- web, NEX Group, Cboe Global Markets en MarketAxess ko- zen om die reden al voor een kantoor in de stad aan het IJ. De meest in het oog sprin- gende nieuwkomer is het Europees Geneesmiddelen- bureau (EMA), een Europees agentschap dat de kwaliteit en veiligheid van medicijnen bewaakt. Daardoor verhuizen honderden medewerkers met eventuele partners en gezin- nen van Londen naar de regio Amsterdam.

Recordjaar voor autobouwer Rolls-Royce

Foto: Shutterstock

De Phantom-limousines waren belangrijke aanjagers van de groei.

GOODWOOD — Rolls-Royce heeft vorig jaar een re- cordaantal van 4107 auto's verkocht. Dat is het hoog- ste aantal ooit in de 115-jarige geschiedenis van de beroemde Britse automaker.

Volgens Rolls-Royce werden in alle regio's hogere verkopen geboekt met veel vraag naar

alle modellen. De Phantom- limousines waren belangrijke aanjagers van de groei. De

luxewagens van Rolls-Royce werden afgeleverd aan klan- ten in meer dan vijftig lan- den. Amerika bleef de grootste markt voor het bedrijf, dat in handen is van het Duitse au- toconcern BMW. Om aan de groeiende vraag te voldoen,

nam Rolls-Royce vorig jaar tweehonderd nieuwe werk- nemers aan, hoofdzakelijk voor productie in de fabriek in Goodwood. Daardoor steeg het personeelsbestand van Rolls-Royce voor het eerst tot meer dan 2000 mensen.

Bitcoin

Van 0 naar 372 miljoen transacties in 10 jaar tijd

DEN HAAG — Vijftig bitcoin, voor die tijd een schijn- tje. Met de overboeking van dat bedrag begon op 12 januari 2009, vandaag precies tien jaar geleden, een nieuwe wereld. Het was de eerste transactie van de munt, die toen nog gloednieuw was. Inmiddels zijn er 372 miljoen transacties geweest. Elke dag gaat er voor 5 tot 7 miljard dollar aan bitcoins heen en weer tus- sen gebruikers, in honderdduizenden overboekingen. Over een paar maanden gaat de bitcoin door de grens van 400 miljoen transacties.

Het eerste geld was afkom- stig uit het account, de zoge- heten wallet, van ene Sato- shi Nakamoto. Die had een paar maanden eerder zijn digitale munt gepresen- teerd. In die tijd, rond het uitbreken van de kredietcri- sis, was het vertrouwen in banken en overheden laag. Daarom werd er al langer gedacht aan een nieuwe vorm van geld, een virtuele munt die alleen uit bits be- stond. Al die ideeën hadden een zwakke plek: als een

bedrag alleen maar virtueel is, als er nergens munten of biljetten bestaan, hoe voor- kom je dan dat mensen hun 'virtuele euro' knippen en plakken? Als ze dat doen, kunnen ze geld namelijk onbeperkt uitgeven. Moest er een centrale toezichthou- der komen die bijhoudt wie welke munt bezit? Wie ver- trouw je dat toe? En creëer je dan niet het systeem dat je juist probeert te bestrij- den? Nakamoto bedacht de oplossing: georganiseerde

anarchie. Alle gebruikers houden bij wie wat bezit in een gedeeld logboek. Nie- mand kan dat vervalsen en iedereen houdt elkaar eerlijk. Om de tien minuten komt er een nieuwe bladzij- de in het logboek, een block, en elk block wordt als een ketting aan het vorige blok gekoppeld: de blockchain.

Over Nakamoto is niets be- kend. Het is een schuilnaam, maar niemand weet van wie. De eerste bitcoin-ontvanger is wel een bekende naam: priva- cy-activist Hal Finney. Hij was onder meer het brein achter Pretty Good Privacy (PGP). Die software versleutelt be- richten zodat niemand kan mee- lezen. Er gingen geruch- ten dat Hal Finney ook de man achter Satoshi Nakamoto was, en dat hij de eerste bitcoin dus aan zichzelf heeft over- gemaakt. Finney heeft dit tot aan zijn dood in 2014 ontkend.

In zijn eerste jaren had de bitcoin nog geen waarde. De eerste transactie was voor- al symbolisch. Nakamoto verloor niets, en Finney

kon niets met de nieuwe bitcoins doen. Pas in 2010 werd de bitcoin voor het eerst gebruikt om iets mee te kopen. Iemand betaalde 10.000 bitcoin voor twee pizza's. Omgerekend was dat toen 25 dollar waard. Bij de huidige koers zou dat 36 miljoen dollar zijn. En op het hoogtepunt van de bit- coin zouden de pizza's zo'n 200 miljoen dollar hebben gekost.

Ook in de jaren na die pizza bleef de bitcoin een hobby van een heel kleine groep. De gebruikers waren vooral idealisten die de gevestigde banken wilden omzeilen. Begin 2017 begon de bitcoin ineens aan te slaan. Met het grote publiek kwam ook het grote geld. Beleggers roken hun kansen. Binnen een jaar ging de koers van nog geen 1000 dollar naar zo'n 20.000 dollar. Daarna kwam de terugval. Afgelopen no- vember was de laatste val, van 6000 dollar naar iets meer dan 3000 dollar. Sinds half december schommelt de bitcoin rond de 4000 dollar.

'SpaceX ontslaat 10 procent van werknemers'

LOS ANGELES — Ruim- tevaartbedrijf SpaceX gaat snijden in zijn personeels- bestand. Volgens een goed ingevoer- de bron moet 10 procent van de ruim 6000 mede- werkers op zoek naar ander werk, schrijven persbureau Reuters en de Los Angeles Times.

Het bedrijf van Tesla-top- man Elon Musk wil geen aantallen noemen. SpaceX heeft in een verklaring wel bevestigd dat ze voor 'een slankere' organisatie gaan. "Dat betekent dat we af- scheid moeten nemen van een aantal getalenteerde en hardwerkende leden van ons team."

Europese melkpoederberg bijna weggewerkt

BRUSSEL — De melkpoe- dervoorraden die de Eu- ropese Commissie sinds 2015 heeft opgekocht, zijn enorm geslonken. Van de oorspronkelijke berg van 380.000 ton resteert nog 22.000 ton na de laatste veiling van 80.000 ton.

Na de afschaffing van de melk- quota in 2015 gingen veehou- ders meer melk produceren, met lagere prijzen tot gevolg. Daarop riep Brussel een rege- ling in het leven waarmee lid- staten een deel van het over- schot aan magere melkpoeder

van hun boeren konden op- kopen tegen een vastgestelde prijs. Die vaste prijs werd vo- rig jaar losgelaten om nieuwe prijsdalingen te voorkomen en de markt te stabiliseren. "Balans in de markt is altijd onze prioriteit geweest in dit proces en we zien nu dat onze opslagplaatsen leeg raken zo- der dat dit op de markt weegt zoals velen hadden voorspeld", aldus de Ierse EU-landbouw- commissaris Phil Hogan. De minimumprijs per 100 kilo is afgelopen maand met 10 eu- ro gestegen. De volgende veilig- staat gepland voor 24 januari.

Ook grondpersoneel akkoord met cao Air France

PARIJS — Na het cabi- nepersoneel is ook het grondpersoneel van luchtvaartmaatschappij Air France akkoord met een nieuwe cao. Vakbon- den schaaften zich una- niem achter de nieuwe afspraken.

Bagage-afhandelaren, technici en ander personeel krijgen er onder meer extra geld bij. Ook is er meer ruimte voor even- tuele bonussen na goede pre- staties en zijn er afspraken ge- maakt over de uitbetaling van overuren. De afspraken komen bovenop de toezeggingen die Air France eerder deed. In oktober werd

in een voorlopig akkoord al gemeld dat personeel van Air France een loonsverhoging van 2 procent met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 te- gemoot kon zien, evenals een- zelfde loonstap dit jaar. Topman Ben Smith van Air France-KLM hoopt dat met de gesloten akkoorden ook het on- derlinge vertrouwen tussen Air France en medewerkers ver- betert. Het cao-conflict bij de zustermaatschappij van KLM sleepte zich maanden voort en ging vorig jaar gepaard met tal van stakingen. Die kostten Air France honderden miljoenen euro's en voormalig topman van Air France-KLM Jean- marc Janailac zijn baan.

Chinese winkeliers doen iPhone in uitverkoop

PEKING — Grote Chi- nese winkeliers doen de nieuwste iPhones van Apple in de uitver- koop. Winkelbedrijven als Suning Commerce en JD.com bieden de smartphones met kort- ing aan. Dat weerspie- gelt volgens kenners de moeizame prestaties van Apple in de tweede economie van de we- relt.

Suning bood gisteren een iPhone XR aan voor 5799 yuan (746 euro). Dat be- tekent een korting van 17 procent op de prijs in vergelijking met die op de eigen website van Apple.

Bij JD.com is het mogelijk de smartphone voor 6099 yuan te kopen, 900 yuan onder de officiële prijs.

Apple ontmoedigt winke- liers doorgaans om iPho- nes met korting aan te bie- den. Dergelijke aanbiede- ngen zo kort na de release van een apparaat komen zelden voor. De kortingsac- ties volgen een week nadat Apple met zwakke cijfers op de proppen kwam, on- der meer door de tanende vraag uit China. Naast een moeizame markt voor consumentenelektronica speelt ook de tragere groei van de Chinese economie het techbedrijf parten.

NEW YORK			AMSTERDAM		
11-Jan			11-Jan		
DOW JONES	23.995,50	-0,07%	AEX	498,65	-0,19%
S&P 500 INDEX	2.596,26	-0,09%	ARCELOORMITTAL	19,17	-1,23%
NASDAQ	6.973,99	-0,17%	AEGION NV	4,30	-0,12%
AMAZON.COM INC	1.640,99	-0,92%	KONINKLIJKE AHOL	22,42	-0,84%
APPLE INC	152,30	-0,98%	AKZO NOBEL	70,68	1,17%
BAIDU INC-SPADR	165,75	-1,54%	ASML HOLDING NV	140,78	0,46%
BERKSHIRE HATH-B	195,95	-0,32%	DSM (KONIN)	75,86	0,13%
BOEING COITHE	352,84	0,07%	HAL TRUST	136,20	-0,58%
CITIGROUP INC	57,01	1,01%	HEINEKEN NV	77,50	0,49%
COCOA-COLA CO	47,32	0,52%	ING GROEP NV	9,85	-0,25%
COSTCO WHOLESALE	210,73	0,04%	KPN (KONIN) NV	2,51	0,44%
WALT DISNEY CO	112,85	-0,19%	KONINKLIJKE PHIL	30,50	-0,55%
3D SYSTEMS CORP	11,23	0,72%	RANDSTAD NV	41,25	0,00%
EBAY INC	30,40	-0,56%	ROYAL DUTCH SHA	26,41	-0,40%
FACEBOOK INC-A	143,78	-0,29%	TOMTOM	8,27	-0,41%
GENERAL ELECTRIC	8,94	-0,06%	TOTAL SA	46,70	-1,71%
ALPHABET INC-A	1.066,62	-1,13%	UNILEVER NV-CVA	46,88	-1,10%
HP INC	21,14	-1,54%	W.P. STEWART HOL	444,56	0,17%
HOME DEPOT INC	179,37	0,17%			
INTEL CORP	48,90	0,69%	[SCOTIABANK FUNDS]		
JOHNSON&JOHNSON	129,49	-0,17%	MONEY MARKET	13,3274	0,00%
MICROSOFT CORP	102,16	-1,37%	US DOLLAR BOND	2,6181	-0,06%
PROCTER & GAMBLE	91,69	0,57%	GLOBAL GROWTH	2,8255	0,06%
ROYAL DUTCH-ADR	60,52	-1,18%	US GROWTH	15,0258	0,12%
STARBUCKS CORP	63,54	-1,02%	CANADIAN GROWTH	2,4825	0,64%
TWITTER INC	32,87	-0,66%	[FUNDS]		
WALMART INC	94,90	-0,06%	BGF CONT EUR FLEX	25,24	0,92%
[EXCHANGE TRADED FND]			BGF EMKT BOND	17,33	0,35%
ALERIAN MLP - AMLP	9,63	-1,28%	BGF FIX INC GBL CP	13,88	0,14%
ISH GBL HY BD - GHYG	47,37	-0,24%	BGF GBL ALLOCATION	53,18	0,34%
ISH BOXX HY BD - HYG	83,92	-0,29%	BGF USD CORE BOND	16,32	0,06%
ISH SELECT DIV - DIVY	92,17	-0,30%	BGF USD HI YIELD BND	32,14	0,94%
ISH MSCI EMKT - EEM	40,73	-0,50%	TEMPLETON GBL BND	25,46	0,55%
ISH MSCI PAC - EPP	42,67	-0,14%	TEMPLETON ASIAN SM	48,72	0,64%
ISH RUSSELL - INVV	152,83	0,00%	[CURRENCIES]		
ISH S&P 500 - SPY	155,84	-0,07%	YENUSD	108,3700	-0,02%
ISH EUROPE - IEV	40,49	-0,49%	EURUSD	1,1472	-0,30%
INVESCO QQQ TRUS	160,62	-0,29%	CANUSD	1,3268	0,23%
INVECO DB COMMO	15,33	-0,26%	GBPUSD	1,2802	0,40%
SPDR S&P INT DIV-DIVX	36,33	-0,09%	[COMMODITIES]		
SPDR S&P MID 400	320,99	0,12%	OIL WTI	51,69	-1,71%
SPDR S&P 600 SMA	64,05	0,34%	GOLD	1287,90	0,10%
VANGUARD REIT - VNQ	77,76	0,30%	SILVER	15,59	0,17%
WSDOMTR JAP H-EO-DXJ	48,17	-0,93%	WHEAT	519,50	-0,10%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Politie vindt 6 ton cash onder keukenblok

In een huis aan het Zuiderterras in Rotterdam heeft de politie een grote hoeveelheid contant geld gevonden. Achter de plint onder een keukenblok lagen bundels bankbiljetten verstopt met een waarde van 600.000 euro. De politie doorzocht het huis in een onderzoek naar spookbewoning. Officieel stond er niemand ingeschreven, maar er gingen geregeld mensen in en uit. In de woning bleken een 36-jarige man en een 33-jarige vrouw aanwezig te zijn. Zij zijn aangehouden voor witwassen.

In een tv-kastje lagen ook stapels geld en in de keuken lagen spullen die worden

gebruikt bij het verpakken van drugs. Ook werden er crypto-telefoons gevonden, waarmee criminelen met elkaar kunnen communiceren zonder dat de politie kan meeluisteren. Het onderzoek leidde naar een tweede woning aan de Strevelsweg. Daar werden twee vuurwapens en 22 kilo harddrugs gevonden. In principe blijft het geld in bezit van politie en Openbaar Ministerie, zegt een woordvoerder van de politie. De officier van justitie bepaalt wat ermee gebeurt: ofwel naar de Staat, ofwel terug naar degene bij wie het is gevonden, vooropgesteld dat die er een goede verklaring voor heeft.

Familie bestaat ex-president Mugabe

Foto: Shutterstock

Robert Mugabe, de inmiddels 94-jarige voormalige heerser over Zimbabwe, is volgens aanklagers onder anderen door familieleden bestolen. Plaatselijke media meldten dat drie verdachten die huishoudelijke taken voor Mugabe en zijn vrouw verrichtten, tijdens een grote schoonmaak in een landhuis van de ex-president een koffer met 150.000 dollar in cash hebben gestolen. Drie beklaagden, onder wie de vijftigjarige Constance Mugabe die de sleutels had van alle vertrekken van het landhuis buiten Harare, zijn gisteren voor de rechter verschenen. Ze zijn onder voorwaarden vrijgelaten en moe-

ten later deze maand weer voor de rechter komen. Er worden meer mensen in deze zaak gezocht. De diefstallen moeten tussen 28 december en 5 januari zijn gepleegd volgens de aanklagers. Ze wijzen erop dat de drie sinds 5 januari erg veel geld hebben uitgegeven, onder meer door plotseling auto's, onroerend goed en vee te kopen. Mugabe regeerde van 1980 tot november 2017 over het land. Volgens waarnemers heeft Mugabe al die tijd de staatskas geplunderd en het land geruïneerd. Uiteindelijk zette het leger, dat lang had geprofiteerd van de dictatuur, hem af.

Sexy grasparkietjes en moordende mezen

Foto: Shutterstock

Slim is sexy, bij de grasparkieten althans. De vrouwtjes vallen niet op kleurrijke veren of op spierbundels, maar op intelligentie. Mannetjes worden aantrekkelijker wanneer ze hebben laten zien hoe goed ze kunnen nadenken, blijkt uit experimenten van de Universiteit Leiden. Het onderzoek staat deze week in het belangrijke blad *Science*. De Leidse gedragsbioloog Carel ten Cate liet grasparkietvrouwtjes kiezen tussen twee mannetjes. Het minst populaire mannetje kreeg vervolgens les in het openen van puzzeldozen waar voedsel in zat. Daarna mocht hij dat aan vrouwtjes laten zien. De grasparkietwifjes keken ook naar de vaardigheden van het populairste mannetje, dat geen training had gekregen. Het minst populaire mannetje was ineens aantrekkelijker voor ze dan het mannetje dat ze eerst hadden gekozen. De voorkeur komt waarschijnlijk door de evolutie. Grasparkieten komen oor-

spronkelijk uit de dorre delen van Australië. Daar is niet veel voedsel. Vogeltjes die slimmer zijn in het vinden van eten, hebben meer kans om te overleven. Ze krijgen vaker de kans om te paren en hun genen worden dus ook meer verspreid. Ook bij koolmezen hebben wetenschappers opvallend gedrag ontdekt. Ze plegen de laatste jaren steeds meer moorden, mogelijk door klimaatverandering. Onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen bestudeerden ruzies tussen koolmezen en bonte vliegenvangers. De beide vogelsoorten strijden soms om dezelfde nestkastjes. Als ze in de lucht vechten, wint de snellere bonte vliegenvanger, maar binnen in de kastjes zijn de sterkere koolmezen in het voordeel. Zachte winters zorgen ervoor dat koolmezen sterker aan het broedseizoen beginnen en dan brengen ze meer bonte vliegenvangers om het leven. In sommige jaren sterft 9 procent van alle bonte vliegenvangers.

Mensen

Regenboogvlag wappert door heel Nederland

Foto: Shutterstock

Veel Nederlandse gemeenten hadden gisteren de regenboogvlag in top en twitterden daarover met de hashtag #SayNoToNashville. Ze gaven daarmee gehoor aan een oproep van de gemeente Weesp, die alle regionale overheden en instellingen had gevraagd om massaal de regenboogvlag te hissen. Het vlagvertoon is een protest tegen de Nederlandse Nashville-verklaring. In dat geschrift uit de orthodox-christelijke hoek wordt homoseksualiteit afgewezen.

De regenboogvlag, symbool van homoacceptatie, is uitgestoken in onder meer Den Helder, Schiermonnikoog, Diemen, Amstelveen en Lansingerland en in onder andere Culemborg, Papendrecht en Amstelveen hebben ook kerken de vlag uitgestoken. Bergelijk zegt geen regenboogvlag te hebben maar 'het gehele jaar door regenbooggemeente' te zijn. Ook bij de provincie Noord-Holland, sommige musea en scholen hangt de zeskleur uit.

Dronken machinist raast station voorbij

Foto: Shutterstock

Een dronken machinist is met een sneltrein van Hamburg naar Leipzig een station voorbijgereden waar hij had moeten stoppen. Toen de trein station Wittenberg voorbij sjeesde, sloeg een conducteur alarm. Hij richtte zich tot twee politieagenten die meereiden,

aldus berichtte de Duitse krant *Bild* donderdag. Het incident vond dinsdagavond plaats. Bij de volgende stopplaats Bitterfeld, 30 kilometer ten noorden van eindbestemming Leipzig, stopte de machinist wel. Hij is daar door de agenten uit de trein gehaald. Bij

een alcoholcontrole bleek de treinbestuurder een alcoholpromillage te hebben van 2,5. De Duitse spoorwegen hebben toen een andere machinist naar Bitterfeld gestuurd. De ICE-trein arriveerde uiteindelijk met 65 minuten vertraging in Leipzig.

'Cassettebandje maakt comeback'

Wie dacht dat het cassettebandje op sterven na dood is, heeft het verkeerd. De verkoop van cassettebandjes was in 2013, toen er nog maar 4160 werden verkocht. Sindsdien is de productie vervijfvoudigd tot ruim 21.000 cassettes vorig jaar, aldus de naar eigen zeggen enige producent van cassettebandjes in de Benelux. Iets meer dan de helft van de productie in 2018 werd

voorbereid in opdracht van artiesten en platenlabels. De rest werd blanco verkocht aan thuisgebruikers en kleinschalige labels of artiesten die zelf muziek op cassette uitbrengen.

Volgens de Bandjesfabriek beginnen ook bekendere artiesten en grotere platenlabels weer belangstelling te krijgen voor het cassettebandje. "Zo werd het debuutalbum van Spinvis dit jaar voor het eerst op cassettebandje uitgebracht in een oplage van 1000 stuks", geeft de producent als voorbeeld.

Foto: Shutterstock

Verzekeraar ging te ver met onderzoek

Verzekeraar Allianz heeft onrechtmatige inbreuk gemaakt op de privacy van een student. Dat heeft de geschillencommissie van klachteninstituut Kifid in Nederland bepaald. De student claimde studievertraging te hebben opgelopen nadat hij in zijn auto was aangereden. Allianz besloot daarop zijn cijferlijst op te vragen bij de studieadviseur van de student, zonder hem daarover in te lichten. Allianz beweerde dat het onderzoek een feitenonderzoek betrof. Dat is volgens de Gedragscode Persoonlijk Onderzoek een onderzoek dat zich richt op openbare

bronnen. Daarom stelde de student dat de verzekeraar een persoonlijk onderzoek was gestart. Bij zo'n onderzoek gericht op gedragingen van een persoon mag de verzekeraar bijzondere onderzoeksmethoden gebruiken. De onderzochte persoon moet wel toestemming geven voor zo'n onderzoek. De Kifid bepaalde dat Allianz een persoonlijk onderzoek was gestart omdat de cijferlijst geen openbaar toegankelijke bron was. De verzekeraar had dat echter achter de rug van de student om gedaan. Die krijgt daarom een schadevergoeding van 500 euro.

Veiling ontwerpen Saint Laurent voor Deneuve

Foto: Shutterstock

Veilinghuis Christie's verkoopt eind deze maand de garderobe die de fameuze Franse couturier Yves Saint Laurent ontwierp voor zijn al even beroemde landgenote Catherine Deneuve (foto). Hij bedacht de meer dan 130 outfits voor de geliefde filmster in een periode van veertig jaar. Deneuve en wijlen Saint Laurent waren dikke vrienden en de actrice was niet weg te slaan van de eerste

rij van zijn modeshows. Ze was ook de trotse eerste klant van zijn prêt-à-porterwinkel aan de Parijse Rive Gauche, toen die in 1967 open ging. De meervoudig César-winnares bleef een muze voor de ontwerper tot diens dood, ruim tien jaar geleden. De veiling in de laatste week van januari heeft plaats tegen de achtergrond van de Haute Couture Fashion Week in Parijs.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

De Jong verover Europese titel allround

COLLALBO — Schaatsster Antoinette de Jong heeft in Collalbo haar eerste Europese titel allround veroverd. De 23-jarige Friezin stelde op de afsluitende 5000 meter met een solide race haar eindzege veilig. Haar tijd van 7.13,73, waarmee ze op deze afstand als tweede eindigde, was ruim voldoende voor de gloriëuze winst.

De Jong won bij de voor-
gaande EK's allround twee
keer brons. Ze behaalde op
de Italiaanse buitenbaan
haar eerste grote titel op
het individuele vlak.

De Jong won de eerste
drie afstanden in Collalbo.
Daardoor kon ze met een
marge van ruim 12 secon-
den op nummer twee Fran-
cesca Lollobrigida uit Italië
aan de 5000 meter begin-
nen.

In het eindklassement was
het zilver voor de Tsjechi-
sche Martina Sablikova, de
winnares van de 5000 me-

ter in 7.03,88, en het brons
voor Lollobrigida.

De ontroonde Ireen Wüst,
die door het verdriet over
haar overleden hartsvrien-
din Paulien van Deutekom
geen topprestatie kon leve-
ren bij dit EK, belandde op
de vierde plaats. De vijf-
voudig kampioene reed op de
5000 meter de zevende tijd
(7.22,99). Carlijn Achter-
eekte, derde op de 5000 me-
ter met een tijd van 7.15,31,
eindigde in het klassement
op de zesde plek.

De Jong verdiende met haar
Europese titel een ticket

voor het WK allround begin
maart in Calgary. De andere
twee startbewijzen worden
in principe toegekend bij
de NK allround eind deze
maand in Heerenveen.

De Jong is de zoveelste kam-
pioen die succescoach Jac
Orie aflevert. Ze pakte in de
afgelopen jaren genoeg me-
dailles mee, waaronder twee
keer WK-goud op de ploeg-
achtervolging en olympisch
zilver en brons (achtervol-
ging en 3000 meter) bij de
Winterspelen vorig jaar in
Zuid-Korea. Een grote inter-
nationale titel ontbrak ech-
ter nog op haar individuele
erelijst. Onder leiding van
Orie, die De Jong na de Py-
eongchang 2018 naar Team
Jumbo-Visma haalde, is ze
een betere en meer complete
schaatsster geworden, die
ook mentaal tegen een stoot
je kan.

Sport

Bertens gaat voor de titel in Melbourne

**MELBOURNE — Kiki Bertens heeft twee da-
gen voor de start van
de Australian Open uit-
gesproken dat zij naar
Melbourne is gekomen
voor de titel. De nummer
9 van de wereld concen-
treert zich op het eerste
grandslamtoernooi van
het jaar daarom alleen op
het enkelspel.**

“We hebben het als team
over de doelen gehad. Ik heb
het idee dat een grandslam-
titel mogelijk is en vorig jaar
had ik dat idee nog absoluut
niet”, zei Bertens (27) voor-
afgaand aan haar eerste
training op Melbourne Park.

Bertens verloor gisteren in Sidney het enkelspel in de halve finale.

Samen met Raemon Sluiter
en de recent bij het team
aangesloten Elise Tamaela
(voornamelijk als fysiothera-
peut) trainde ze een uur lang
intensief.

“Ik heb het gevoel dat er
meer in zit en ik vind dat
ik dat ook mag uitspreken.
Vorig jaar heb ik goed ten-
nis laten zien en een paar
sterke toernooien gewonnen.
En ik heb op Wimbledon, dat
niet op mijn beste onder-
grond wordt gespeeld (gras),
de kwartfinales gehaald. Ik
denk dat ik gewoon met de
beste meiden mee kan. Ik
moet er gewoon voor gaan.
Het is een doel waar ik al-
les voor wil doen, zonder dat
het enige druk met zich mee-
brengt.”

Om dat doel misschien nu
of in de toekomst te halen,

zijn er keuzes gemaakt. Het
dubbelspel laat ze voorlopig
even links liggen, zeker op
de grand slams. “Ik ga me
focussen op het enkelspel
en alle energie daarvoor be-
waren. Als je er dan uit ligt,
kun je lekker naar huis en
uitrusten”, aldus Bertens,
die de afgelopen jaren een
duo vormde met de Zweedse
Johanna Larsson.

De afgelopen dagen was Ber-
tens ook niet actief in het
dubbelspel in Sydney, waar ze
gisteren in het enkelspel in de
halve finales verloor. “Ik heb dit
jaar al twee pittige nederlagen
geleden en natuurlijk hakken
die erin. Ik heb twee keer met
7-5 in de derde set verloren en
in een van de wedstrijden had
ik zelfs matchpoints.”

Desondanks is Bertens, die
in het off-season net als vorig

jaar naar Bali op vakantie is
geweest, fris in Melbourne ge-
arriveerd. Gisteravond vloog
ze direct na haar nederlaag
tegen Ashleigh Barty naar
Melbourne, om zich vandaag
en morgen optimaal voor te
bereiden op haar wedstrijd
van maandag. Ze speelt dan
tegen de Amerikaanse Alison
Riske.

“Zij is een heel erg aanval-
lend ingestelde speelster die
het fijn vindt om vlak en snel
te spelen”, weet Bertens van
haar eerste tegenstandster.
Ze trof Riske in 2017 op gra-
vel en in 2013 op hardcourt.
Beide duels werden door Ber-
tens gewonnen.

Bertens opent haar jacht op
de titel maandag in de 1573
Arena, de vierde baan van
Melbourne. Ze staat als derde
partij op het programma.

Hirscher zet dominantie voort in Adelboden

Marcel Hirscher

Photo: AFP

**ADELBODEN — De Oostenrijkse skiër
Marcel Hirscher heerst op de reuzensla-
lom en toonde dit vandaag andermaal in
het Zwitserse Adelboden. Met groot ver-
toon van macht was Hirscher over twee
manches het snelst beneden. De 29-jarige
Oostenrijker bleef zijn ‘concurrent’ voor
de wereldbeker, de Noor Henrik Kristof-
fersen, met 0,71 seconde voor.**

Hirscher, zevenvoudig win-
naar van de algemene we-
reldebeker, boekte zijn 66e
wereldbekerzege. Vorige
week kreeg hij nummer 65
zonder te skiën. Omdat de
Duitser Stefan Luitz begin
december in Beaver Creek
bij zijn eerste wereldbeker-
zege tussen de twee man-
ches door een zuurstofmas-

ker had genomen, werd hij
door skifederatie FIS uit de
uitslag geschrapt. Hirscher,
die tweede werd, kreeg de
trofee en de bijbehorende
punten.

In de algemene wereldbe-
kerstand heeft Hirscher 876
punten, 365 meer dan de
nummer twee Kristoffersen.

Trucker Karginov uit Dakar Rally gezet

**ARQUIPA — De organisatie van de Dakar Rally heeft
de Russische vrachtwagenrijder Andrej Karginov uit
de wedstrijd gezet. Karginov, winnaar van twee etap-
pes bij de truckers en de nummer twee in het klasse-
ment, heeft in de vijfde etappe een toeschouwer aan-
gereden en is daarna niet gestopt om zich te bekom-
meren om de gewonde man.**

De Rus reed na 279 kilome-
ter in de ruim 500 kilometer
lange woestijnproef door Peru

in de duinen op een groepje
toeschouwers in. De meesten
konden nog net op tijd weg-

springen, maar een zestigja-
rige man uit Zuid-Afrika was
te laat. De Rus reed met zijn
robuuste Kamaz-truck over
het been van de man, die
zijn heup brak. Deelnemers
zijn volgens de organisatie
verplicht te stoppen als een
toeschouwer is aangereden,
maar Karginov raasde op vol-
le snelheid verder in het zand

en zou als vierde finishen in
de etappe. Het slachtoffer kreeg later
hulp van de medische dienst
van de rally en werd per he-
licopter afgevoerd naar het
ziekenhuis in Arequipa. De
Dakar-organisatie liet in
officiële verklaring wel weten
dat de betrokken toeschou-
wers buiten de beveiligde zo-
ne voor het publiek stonden.
Ze drukte de toeschouwers
op het hart om de rally alleen
vanuit de speciaal aangewe-
zen vakken voor toeschou-
wers te aanschouwen.

Karginov (43) won de Dakar
Rally in 2014. Hij deed voor de
zevende keer mee in het team
van Kamaz, dat de laatste
jaren de Dakar Rally domi-
neert. Teambaas Vladimir Ts-
jagin van Kamaz, zelf veelvul-
dig winnaar van de beruchte
rally, vond de uitsluiting een
zware straf. “Vijf toeschou-
wers stonden precies op het
spoor dat Andrej volgde. Vier
wisten tijdig weg te springen,
maar de vijfde kwam met zijn
been onder het achterwiel van
de truck. Andrej zag dit alle-
maal niet; hij reed omhoog
en dan is alles wat je ziet je
windscherm en de top van het
duin”, aldus de Rus.

Photo: AFP

Karginov stond tweede in het klassement.

Schulting verover Europese titel 1500 meter

**DORDRECHT — Suzanne Schulting heeft op de Eu-
ropese kampioenschappen shorttrack in Dordrecht
overtuigend het goud op de 1500 meter veroverd. De
olympisch kampioene op de 1000 meter schaatste
met rake klappen naar de titel en liet de concurren-
tie kansloos. De Britse Elise Christie moest genoeg
nemen met zilver en het brons was voor de Russin
Sofia Prosvirnova.**

De Friezin droeg haar titel op
aan de onfortuinlijke Sjinkie
Knegt, die met brandwonden
over zijn hele lichaam in het
ziekenhuis ligt. De vlammen
grepen de shorttracker uit
Bantega toen hij een houtka-
chel wilde aansteken. “Ik ben
supertrots. Deze is voor jou

Sjinkie, ik weet dat je kijkt”,
zei Schulting met een brok in
haar keel voor de camera van
de NOS. Schulting wachtte geduldig
af in de finale en nam twee
ronden voor het einde met
een splijtende versnelling de
leiding en die stond ze niet

Verbij prolongeert Europese titel op sprint

**COLLALBO — Kai Verbij heeft in Collalbo zijn Eu-
ropese titel op de sprintvierkamp geprolongeed. De
eindeze kwam voor de 24-jarige schaatser van Team
Reggeborg op de vierde en laatste afstand niet meer
in gevaar. Hij reed op de 1000 meter met 1.08,88 de
tweede tijd. Met drie overwinningen in zijn andere
EK-races was Verbij de verdiende Europese kampioen.**

In het eindklassement pakte
de Noor Havard Lorentzen
zilver en zijn landgenoot
Henrik Rukke brons. De voor-
sprong van Verbij op de num-
mer twee was groot: 139.085
punten tegen 140.420.

“Een mooi gat”, merkte hij
voldaan op bij de NOS. “Ik
heb er hard voor moeten wer-
ken. Ik weet hoe moeilijk het
is om te winnen. Ik ben er
trots op dat het me weer is
gelukt.”

Verbij had, deels door wat
fysieke ongemakken, een
matige eerste seizoenshelft.
Hij vond van zichzelf dat hij
een beetje ‘onzichtbaar’ was

geweest. In technisch op-
zicht schaatste hij niet lek-
ker, concludeerde hij in zijn
tussenbalans. In Collalbo
toonde Verbij echter weer
zijn klasse, zijn snelheid en
zijn veelzijdigheid als pure
sprinter.

“Ik heb me hier goed aan de
opdracht gehouden”, oordeel-
de hij monter. “Het was mooi
om de eerste drie afstanden
te winnen. Daardoor hoefde
ik op de laatste 1000 meter
geen 10 meer te scoren. Een
6 of 7 was ook goed genoeg.
Het was een strakke rit,
zonder veel risico, maar ook
zonder grote fouten. Dat was
precies de bedoeling.”

Golfster Van Dam gedeelde 3e in Abu Dhabi

**ABU DHABI — Golfster
Anne van Dam is het nieu-
we jaar begonnen met een
gedegen derde plek in het
Ladies Open van Abu Dhabi.
De Arnhemse prof sloot de
derde en laatste ronde goed
af met 68 slagen, 4 onder
par. Daarmee dook ze als-
nog de top tien binnen. Van**

Dam deelde de derde plek in
het toernooi uit de Europese
tour LET met vier andere
speelsters.

De Engelse Charley Hull
won met een totaalscore van
208 slagen, 8 onder par. De
Noorse Marianne Skarpnord
eindigde als tweede met -7.

Van Dam kwam uit op -3.
Ze won vorig jaar twee toer-
nooien op de LET (Barcelona
en Marbella) en veroverde
een speelkaart op de Ameri-
kaanse tour LPGA. De num-
mer 79 van de wereld zal
om die reden dit jaar vooral
golven in de absolute toptoe-
rnooien in Amerika.